

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до організації підготовки та захисту кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
для студентів всіх форм навчання
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньо-професійної програми
«Управління діяльністю банків на фінансовому ринку»

Одеса ONEU 2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до організації підготовки та захисту кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
для студентів всіх форм навчання
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньо-професійної програми
«Управління діяльністю банків на фінансовому ринку»

Затверджено
на засідання кафедри
банківської справи
Протокол № 3
від 10 жовтня 2022 р.

Одеса ОНЕУ 2022

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ до організації підготовки та захисту кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістра для студентів всіх форм навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньо-професійної програми «Управління діяльністю банків на фінансовому ринку» / Уклад. В.В. Коваленко, О.С. Сергєєва, – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2019 р. – 65 с./

Укладачі: В. В. Коваленко, д.е.н., професор кафедри банківської справи ОНЕУ
О. С. Сергєєва, к.е.н., доцент кафедри банківської справи ОНЕУ

Рецензенти: М. О. Слатвінська, д.е.н., професор кафедри фінансів ОНЕУ (зовнішній рецензент)
Л. В. Жердецька, д.е.н., доцент кафедри банківської справи ОНЕУ
Н. В. Тарасевич, к.е.н., доцент кафедри банківської справи ОНЕУ

Коректор: А.О. Ковальова

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП.....	5
1. МЕТА І ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	6
2. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ТА ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	7
3. СТАДІЇ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	10
3.1. Вибір теми та об'єкта дослідження, затвердження теми кваліфікаційної роботи магістра.....	11
3.2. Розробка індивідуального завдання на кваліфікаційну роботу, складання календарного плану її виконання.....	13
3.3. Складання плану кваліфікаційної магістерської роботи та збір практичного матеріалу.....	14
3.4. Основний та заключний етапи виконання кваліфікаційної роботи магістра	14
4. ВИМОГИ ДО ОБСЯГУ, СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	15
4.1. Вимоги до анотації.....	16
4.2. Вимоги до змісту.....	16
4.3. Вимоги до вступу.....	16
4.4. Вимоги до першого (теоретичного) розділу.....	19
4.5. Вимоги до другого (аналітичного) розділу.....	20
4.6. Вимоги до третього (проектно-рекомендаційного) розділу.....	22
4.7. Вимоги до висновків.....	23
4.8. Вимоги до інформаційних джерел для написання кваліфікаційної магістерської роботи – списку використаних джерел.....	24
5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	25
5.1. Загальні вимоги.....	26
5.2. Структурні частини роботи.....	26
5.3. Таблиці.....	29
5.4. Ілюстрації.....	32
5.5. Формули.....	33
5.6. Переліки (списки).....	34

5.7. Додатки.....	35
...	
5.8. Оформлення списку та посилань на використані джерела.....	35
6. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	37
7. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	41
8.КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	43
9. ДОДАТКИ.....	47

ВСТУП

Банківська система як ланка фінансового механізму держави має забезпечувати процес розширеного відтворення виробництва, налагодження стабільних економічних відносин з іншими державами. Зважаючи на стан розвитку банківської системи України, перш за все, необхідно сконцентрувати увагу на формуванні кваліфікованого кадрового потенціалу.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра з економіки (далі – кваліфікаційна робота магістра) – це самостійна випускна науково-дослідна робота, яка виконує кваліфікаційну функцію, тобто готується для публічного захисту на здобуття освітнього ступеня магістра. Така робота, з одного боку, має узагальнюваний характер, оскільки є своєрідним підсумком підготовки магістра, а з іншого – є самостійним оригінальним науковим дослідженням студента, у розробці якого зацікавлені установи, організації чи підприємства, при цьому студент упорядковує накопичені наукові факти та доводить їх наукову цінність або практичну значимість.

Методичні вказівки розроблені відповідно до пункту 15 статті 32 Закону України «Про вищу освіту» (від 01 липня 2014 року № 1556-VII зі змінами), розділів 5 та 6 Положення «Про організацію освітнього процесу в Одеському Національному економічному університеті» (від 26.05.2020 року) та «Основних вимог до організації підготовки та захисту кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістра всіх спеціальностей та форм навчання в ОНЕУ» (від 21.11.2019 року).

Методичні вказівки призначені для студентів-магістрантів, що виконують кваліфікаційну роботу на здобуття освітнього ступеня магістра та викладачів, які здійснюють керівництво такими студентами.

Їх основною метою є надання методичної допомоги в організації раціональної та ефективної роботи щодо збору матеріалів, підготовки та захисту кваліфікаційної роботи магістра. Вони визначають цілі та завдання кваліфікаційної роботи магістра, права та обов'язки студентів, обов'язки та функції наукового керівника, стадії та етапи виконання роботи, вимоги щодо структури та обсягу роботи, до її оформлення, організації підготовки до захисту перед Екзаменаційною комісією (далі – ЕК), порядок захисту в ЕК та оцінювання.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра є кваліфікаційним документальним свідченням стану теоретичної і практичної готовності магістра до виконання фахових функцій спеціаліста з банківської справи, визначення ступеня підготовки студента до самостійної практичної діяльності.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Кваліфікаційна робота є кінцевим результатом науково-дослідницької роботи магістранта, яка підтверджує рівень загальнотеоретичної і спеціальної його підготовки.

Метою виконання кваліфікаційної роботи магістра є:

- систематизація, закріплення, розширення та поглиблення теоретичних і практичних навичок студентів, їх здібностей до самостійного аналізу й узагальнення накопичених знань загальнонаукових і спеціальних дисциплін;
- формування навичок застосування цих знань під час самостійного вирішення конкретних наукових і науково-економічних задач;
- набування досвіду аналізу отриманих результатів та оволодіння методами наукових досліджень, формулювання самостійних висновків і положень та їх прилюдного захисту.

У процесі виконання кваліфікаційної роботи магістра студент, відповідно до кваліфікаційних вимог, повинен виявити:

- здатність творчо мислити, уміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання;
- уміння проводити бібліографічну роботу з використанням сучасних інформаційних технологій, користуватися методичними, статистичними й законодавчо-нормативними матеріалами, критично оцінювати сучасні наукові концепції та підходи до економічних явищ і процесів;
- здатність формулювати мету та актуальність дослідження;
- володіння сучасними методами й методиками аналізу економічних результатів досліджень, які використовувались у процесі роботи;
- уміння робити науковий аналіз отриманих результатів;
- уміння оцінити можливості використання отриманих результатів у науковій та практичній діяльності;
- володіння сучасними інформаційними технологіями для здійснення досліджень та оформлення кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота магістра повинна мати логічний, доказовий, аргументований характер і відповідати таким вимогам:

- містити поглиблений всебічний аналіз досліджуваної проблеми;
- містити елементи самостійного дослідження, розрахунки, виконані на ЕОМ;
- містити обґрунтовані пропозиції щодо організації управління або вдосконалення діяльності на досліджуваному об'єкті;
- бути належним чином оформленою;
- мати всі супровідні документи;
- бути виконаною і поданою на випускаючу кафедру в термін, передбачений графіком навчального процесу.

Основними завданнями виконання студентами магістерської дипломної роботи є:

- вивчити (або поглибити) та узагальнити теоретичні засади обраного напрямку дослідження;
- показати цілісну систему теоретичних знань з фундаментальних і прикладних дисциплін щодо обраної теми;
- продемонструвати здатність самостійно проводити науково-дослідні й практичні роботи з використанням сучасних методів та інструментарію;
- удосконалити навички самостійної роботи із законодавчими, нормативними та інструктивними документами, а також літературними джерелами;
- уміти збирати, систематизувати, аналізувати статистичний, практичний матеріал і давати оцінку результатам аналізу;
- проводити всебічну діагностику ситуації (проблеми) з обраного напрямку дослідження;
- показати вміння проводити економічні розрахунки щодо стану предмета дослідження, а також прогнозування, застосування економіко-математичних методів та сучасних засобів обчислювальної техніки;
- робити змістовні висновки та узагальнення;
- розробляти та обґрунтовувати пропозиції й рекомендації щодо покращення банківської діяльності загалом, а також ті, що направлені на покращення показників роботи певного напрямку діяльності комерційного банку чи певних підрозділів банку, окремих банківських установ;
- підготувати доповідь та ілюстративний матеріал, що передають основний зміст роботи та пропозиції автора;
- під час публічного захисту вміти стисло, переконливо та аргументовано розкрити основні положення дипломної роботи, власні висновки і пропозиції.

2. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ТА ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Кваліфікаційна робота магістра виконується кожним студентом самостійно під керівництвом наукового керівника. За всі відомості, викладені в роботі, обґрунтованість і достовірність висновків та положень, що захищаються, несе відповідальність безпосередньо студент – автор кваліфікаційної роботи.

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються студенти, які успішно склали заліково-екзаменаційну сесію, завершили виробничу-переддипломну практику та захистили звіти з них, мають публікацію за темою кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота магістра є документом, на підставі якого Екзаменаційна комісія визначає рівень кваліфікації студента-магістранта, його здатність до наукових досліджень та готовність до відповідної самостійної практичної роботи. Зміст роботи та рівень її захисту враховуються як один з основних критеріїв оцінки якості реалізації відповідної освітньо-професійної чи освітньо-наукової програми.

Кваліфікаційна магістерська дипломна робота повинна відповідати таким вимогам:

- творчий підхід до її виконання, самостійне дослідження проблем у рамках обраної теми, взаємозв'язок теоретичних питань із напрямками вдосконалення практичної фінансово-економічної діяльності банківських та інших фінансово-кредитних установ;
- осмислення одержаних результатів, уміння робити узагальнення та обґрунтовувати рекомендації в рамках проблем вибраного предмета дослідження з удосконалення діяльності комерційних банків і фінансово-кредитних установ;
- знання і застосування сучасних інформаційних технологій, засобів обчислювальної техніки, прийомів економіко-математичного моделювання фінансово-економічних процесів у межах проблематики предмета дослідження.

Студент має право:

- вносити свої пропозиції щодо обрання наукового керівника зі складу профільної кафедри, ураховуючи власні нароби;
- клопотати перед випускаючою кафедрою про заміну наукового керівника, якщо для цього є поважні причини;
- обирати тему дослідження;
- приймати самостійні рішення щодо вибору методів дослідження та аналізу, а також обробки первинних матеріалів та документів.

Студент зобов'язаний:

- чітко виконувати графік підготовки кваліфікаційної роботи;
- оформити кваліфікаційну роботу відповідно до чинних вимог;
- своєчасно пройти попередній (малий) захист кваліфікаційної роботи на кафедрі;
- своєчасно подати кваліфікаційну роботу до захисту перед державною екзаменаційною комісією;
- аргументовано й етично відреагувати на зауваження наукового керівника і рецензента, відповісти на запитання членів Екзаменаційної комісії та присутніх на відкритому захисті кваліфікаційної роботи.

Процес підготовки кваліфікаційної магістерської дипломної роботи передбачає:

- самостійне виконання студентом комплексної роботи, яка розвиває його спроможність систематизувати та аналізувати необхідну інформацію про діяльність об'єкта дослідження;

- закріплення навичок роботи із законодавчими та нормативними матеріалами, проведення бібліографічного пошуку щодо конкретної проблеми, аналізу наукової літератури, практичного застосуванням комп'ютерної техніки;
- розробка узагальнень з теоретичних і практичних питань стосовно підвищення ефективності діяльності банківських установ, обґрунтування можливості їх поширення на рівень держави загалом;
- грамотне та логічне викладення результатів досліджень та їх наочне подання.

Наукове керівництво виконанням студентами кваліфікаційної магістерської дипломної роботи складається з методологічного та організаційного його забезпечення.

Керівництво кваліфікаційною дипломною роботою студента здійснюють як штатні викладачі, так і сумісники, які мають наукові ступені, вчені звання, наукові публікації в галузі знань, що відповідають спрямованості та змісту магістерської програми.

Наукові керівники та консультанти призначаються кафедрою з числа осіб професорсько-викладацького складу або практичних працівників, після чого вони затверджуються наказом ректора університету на весь період виконання магістерської роботи.

Керівництво та консультування за рішенням завідувача кафедри може поєднуватися та здійснюватися одним науковим керівником.

Науковий керівник кваліфікаційної магістерської роботи зобов'язаний:

- здійснювати консультування студентів з питань вибору теми дипломної роботи з урахуванням їх місць виробничої практики;
- видати студентові індивідуальне завдання на дипломну роботу із зазначенням термінів виконання кожного розділу;
- надавати допомогу студентові-магістранту в складанні плану роботи та програми відбору необхідного матеріалу;
- рекомендувати магістрантові спеціальну, нормативну літературу та інформаційні джерела за обраною темою магістерської роботи;
- регулярно консультувати магістранта, а за необхідності організовувати консультації в інших викладачів університету;
- контролювати протягом усього періоду графік виконання магістрантом дипломної роботи, її якість та своєчасність виконання, а також інформувати завідувача кафедри про хід підготовки роботи до захисту;
- інформувати колектив кафедри у випадках недотримання студентами графіка підготовки окремих розділів і роботи загалом;
- брати участь в обговоренні кафедрою будь-яких питань щодо підготовки дипломних робіт і результатів їх захисту;
- брати участь у роботі кафедральної комісії з попереднього захисту дипломних робіт;
- надати об'єктивний відгук на дипломну роботу після її завершення;
- бути присутнім під час захисту дипломної роботи в ЕК.

До функцій консультантів входить:

- надання допомоги студентові з усіх теоретичних та методичних питань дипломної роботи;
- участь в узгодженні теми та плану дипломної роботи;
- надання рекомендацій щодо пошуку та вивчення додаткової літератури;
- надання допомоги в отриманні консультацій в інших фахівців за темою дипломної роботи;
- контроль за дотриманням графіка виконання дипломної роботи та вимог щодо її оформлення.

Науковий керівник та консультанти мають допомогти студентів-магістранту визначити найбільш ефективні рішення, всебічно стимулювати творчість і самостійність при виконанні ним дипломної роботи.

Методологічні засади, якими керуються наукові керівники і студенти-дипломники у процесі підготовки магістерської роботи, створюються випусковими кафедрами. Вони представлені монографіями, дисертаціями, дослідженнями, підручниками, навчальними посібниками, методичними розробками, матеріалами науково-практичних конференцій, іншими науково-методичними матеріалами, розробленими колективами кафедр факультету та вітчизняною і світовою наукою.

3. СТАДІЇ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Виконання кваліфікаційної роботи магістра складається з таких етапів:

1. Вибір теми та об'єкта дослідження; затвердження теми кваліфікаційної роботи.
2. Розробка індивідуального завдання на кваліфікаційну роботу, складання календарного плану її виконання; затвердження завдання завідувачем кафедри.
3. Опрацювання літературних джерел і складання плану роботи.
4. Збирання фактичних матеріалів під час переддипломної практики на об'єкті дослідження.
5. Обробка фактичних матеріалів, зокрема із застосуванням ПЕОМ.
6. Написання першого варіанта тексту роботи, подання його на ознайомлення науковому керівникові.
7. Усунення недоліків; написання остаточного варіанта тексту; оформлення роботи згідно з вимогами.
8. Подання завершеної роботи на рецензування науковому керівникові, отримання відгуку наукового керівника.
9. Подання роботи на кафедру для внутрішнього рецензування (малий захист), отримання висновку комісії з малого захисту.
10. Зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи, отримання

зовнішньої рецензії.

11. Допуск кваліфікаційної роботи до захисту завідувачем кафедри.

12. Публічний захист кваліфікаційної роботи в ЕК.

Вищенаведені етапи виконання кваліфікаційної магістерської роботи не передбачають жорсткого додержання послідовності, у якій вони викладені, деякі з них можуть виконуватися паралельно з урахуванням конкретних умов підготовки роботи.

3.1. Вибір теми та об'єкта дослідження, затвердження теми кваліфікаційної роботи магістра

Студентові надається право самостійного вибору теми кваліфікаційної роботи з переліку, який рекомендується випускаючою кафедрою. Тематика кваліфікаційних робіт магістрів формується в рамках наукової проблематики випускаючої кафедри з урахуванням замовлень банків установ та кредитних установ на розробку тем.

За узгодженням із науковим керівником студент має право самостійно сформулювати тему кваліфікаційної роботи, яка не увійшла до рекомендованого переліку.

Під час вибору теми важливо враховувати:

- актуальність теми на сучасному етапі в макроекономічному аспекті та для об'єкта дослідження, на матеріалах якого виконуватиметься робота;
- наукові та професійні інтереси студента, профіль його майбутньої роботи;
- пропозиції та запити банків, кредитних установ;
- наукову проблематику випускаючої кафедри банківської справи;
- наявність інформації про об'єкт дослідження і можливість її ефективного використання в роботі;
- можливість застосування розроблених рекомендацій у практичній діяльності об'єкта дослідження.

Бажаним є виконання теми за замовленням керівництва об'єкта дослідження. Це замовлення оформлюється окремим листом (наряд-замовлення – Додаток А).

Для уникнення плагіату теми робіт поновлюються щороку.

Вибір теми здійснюється студентами самостійно з рекомендованого кафедрою переліку або потреб конкретних організацій та установ.

Під час вибору теми необхідно враховувати наявність власних напрацювань з обраної проблеми, консультацій наукового керівника з боку кафедри і компетентних працівників організацій з приводу актуальності її для банківської установи, на базі якої буде вестись підготовка кваліфікаційної магістерської роботи, можливість отримання та опрацювання відповідного практичного матеріалу.

За узгодженням з науковим керівником студент має право запропонувати власну тему, що відповідає його інтересам. Якщо немає пропозицій студента

щодо досліджуваного об'єкта, то кафедра призначає банківську установу, з якою університет має відповідну угоду.

Тема дипломної роботи повинна бути актуальною, мати теоретичне й прикладне значення, відповідати сучасному стану та перспективам розвитку економічної науки і господарської практики.

Обираючи тему, слід урахувати її актуальність для банківських установ, можливість одержання відповідних матеріалів (планових, звітних, статистичних), проведення власних спостережень, розрахунків, експериментів, наявність літературних джерел, власні напрацювання. Обов'язковою вимогою до дипломної роботи є її корисність і практична цінність. Дипломна робота має бути написана за матеріалами конкретної банківської установи або охоплювати макроекономічний рівень розвитку грошово-кредитного ринку.

Тема дипломної роботи може бути комплексною. Для виконання комплексної роботи залучається група студентів, кожний із яких досліджує окремий напрямок комплексної теми на матеріалах однієї банківської установи. Розробки співавторів комплексної дипломної роботи повинні бути логічно пов'язані між собою, але кожний студент має самостійно підготувати її окремі частини, на підставі яких Державна екзаменаційна комісія має оцінити науково-теоретичну та практичну підготовку кожного її учасників. Ось чому під час вибору теми комплексної дипломної роботи спочатку формулюється загальна назва теми для всіх виконавців комплексної роботи, а потім кожному з виконавців визначається назва його спеціальної частини.

У комплексних дипломних роботах необхідно чітко визначити особистий внесок кожного виконавця, але вони дозволяють глибше та докладніше вивчати об'єкт чи явище на основі єдиного методологічного підходу з використанням різноманітних методик. Крім того, виконання комплексної дипломної роботи виховує у студентів почуття колективізму та відповідальності за доручену справу, вони набувають навичок спільної творчої праці, спрямованої на досягнення єдиної мети.

Після вибору та узгодження з науковим керівником теми дипломної роботи студент подає *заяву* (додаток Б) на ім'я завідувача кафедри для її затвердження. Опрацювавши подані заяви, кафедра складає наказ про закріплення тем дипломних робіт. ***Кваліфікаційна магістерська дипломна робота обов'язково супроводжується науковими публікаціями за результатами проведеного наукового дослідження.***

Обрана студентом і погоджена з науковим керівником тема кваліфікаційної роботи магістра затверджується наказом ректора університету. Усі подальші зміни (теми роботи, об'єкта дослідження, керівника) можливі у виключних випадках та обов'язково аргументуються письмово (заява студента), погоджуються науковим керівником (віза на заяві) і потребують зміни в наказі університету за письмовим клопотанням випускової кафедри (витяг з протоколу засідання). Після вибору теми дипломної роботи необхідно сформулювати мету роботи і визначити коло задач, рішення яких забезпечить досягнення

поставленої мети стосовно конкретного предмета та об'єкта дослідження. Після цього тема дипломної роботи і науковий керівник закріплюється за студентом на підставі його особистої заяви (Додаток Б). Обрані теми дипломних робіт за погодженням кафедри остаточно затверджуються наказом ректора університету.

3.2. Розробка індивідуального завдання на кваліфікаційну роботу, складання календарного плану її виконання

Після затвердження теми науковий керівник розробляє індивідуальне завдання на кваліфікаційну роботу, у якому вказується інформаційна база дослідження, питання, які належить розробити, графічний матеріал, який необхідно подати (ілюстрації, таблиці), а також послідовність виконання та конкретні терміни подання розділів роботи науковому керівникові на перевірку. Терміни виконання окремих етапів роботи фіксуються в календарному плані індивідуального завдання.

Індивідуальне завдання на кваліфікаційну роботу магістра видається науковим керівником на типовому бланку, де обов'язково вказується дата його видачі і термін здачі студентом завершеної роботи. Бланк завдання на кваліфікаційну роботу магістра подано в Додатку В.

Завдання є основним регулятивним документом щодо послідовності виконання кваліфікаційної роботи і контролю за її виконанням.

Формування і затвердження індивідуального завдання направлено на досягнення таких цілей:

- окреслити методологічні межі розробки теми через визначення наукового об'єкта, предмета і мети роботи;
- визначити основні напрямки роботи та відобразити їх у структурі дипломної роботи;
- установити банк чи кредитну установу, на матеріалах якої виконується дипломна робота;
- сформулювати завдання, що дозволяють продемонструвати набуті студентом професійні компетенції;
- забезпечити через індивідуалізацію завдань та їх прив'язку до конкретних об'єктів самостійність роботи студента над дипломною роботою.

3.3. Складання плану кваліфікаційної магістерської роботи та збір практичного матеріалу

Після закріплення теми магістерської дипломної роботи та отримання індивідуального завдання від наукового керівника, студент повинен скласти та подати на затвердження керівнику план, дотримуючись графіка виконання

роботи. План дипломної роботи повинен відповідати темі дослідження, мати чітку логіку поєднання теоретичної, аналітичної та конструктивної частин. Під час складання плану студент має дотримуватися затвердженої структури дипломної роботи.

Збір практичного матеріалу для написання дипломної роботи проводиться відповідно до обраної проблеми дослідження. Дипломні роботи мікроекономічного рівня виконуються на матеріалах окремого банку відповідно до обраного напрямку дослідження.

Незалежно від обраного напрямку дипломного дослідження обов'язковими є накопичення статистичної інформації, що найменше за 5 років, в сфері даних про функціонування банківської системи України у розрізі класифікаційних груп НБУ банків.

3.4. Основний та заключний етапи виконання кваліфікаційної роботи магістра

У ході виконання кваліфікаційної роботи магістрант одержує консультації наукового керівника в попередньо узгоджені для цього дні. Науковий керівник здійснює контроль за виконанням календарного плану підготовки кваліфікаційної роботи. Порухення календарного плану виконання окремих підрозділів, розділів або роботи в цілому фіксується науковим керівником, який інформує (щомісяця на засіданнях кафедри) про це завідувача кафедри. У разі значного порушення графіка виконання роботи кафедра може клопотати про недопущення студента до захисту.

Згідно з календарним планом дослідник подає роботу частинами (за розділами) керівникові на перевірку. Про завершення роботи над окремими підрозділами свідчить підпис керівника у графі «Відмітки про виконання» на бланку індивідуального завдання.

У встановлений графіком кінцевий термін завершена кваліфікаційна робота магістра подається на рецензування послідовно:

- 1) науковому керівникові;
- 2) зовнішньому рецензенту для отримання зовнішньої рецензії;
- 3) на кафедру для надання внутрішньої рецензії (малий захист);
- 4) завідувачу кафедри для прийняття остаточного рішення про допуск студента до захисту кваліфікаційної роботи магістра на засідання ЕК, про що свідчить підпис завідувача кафедри на титульній сторінці роботи.

Після проходження вищезазначених процедур кваліфікаційна робота магістра зброшується.

4. ВИМОГИ ДО ОБСЯГУ, СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Кваліфікаційна робота магістра повинна бути результатом закінченого творчого дослідження, грамотно викладеною, без помилок та нетрадиційних скорочень. У ній повинні бути чіткі, зрозумілі для сприйняття формулювання прийнятих вихідних положень, допущень, отриманих результатів, тверджень тощо. При цьому всі складові частини роботи повинні бути логічно взаємопов'язані та переконливо аргументовані. Теоретичні положення першого розділу повинні бути покладені в основу другого і третього розділів змісту роботи.

При порушенні цих вимог кваліфікаційна робота магістра не допускається до захисту незалежно від рівня отриманих творчих результатів.

Починаючи виконання магістерської роботи, студент повинен чітко уявити її структуру, зміст та обсяг.

Загальний обсяг магістерської роботи – **70-80 сторінок**, не враховуючи список використаних джерел та додатки.

За структурою кваліфікаційна робота магістра складається з таких частин:

- титульна сторінка;
- анотація;
- зміст;
- вступ;
- розділ 1 (теоретична частина);
- розділ 2 (аналітична або дослідницька частина);
- розділ 3 (рекомендаційний розділ);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Титульна сторінка містить назву вищого навчального закладу, випускаючої кафедри, найменування теми кваліфікаційної роботи, прізвище, ім'я та ім'я по батькові виконавця і наукового керівника, рік виконання роботи. Титульна сторінка оформлюється за формою, поданою в Додатку Д.

Виконавець кваліфікаційної роботи несе повну відповідальність за відповідність назви теми кваліфікаційної роботи, що зазначена на титульній сторінці, назві, яка вказана в заяві та завданні на роботу. При встановленні будь-яких розбіжностей студент повинен з'ясувати їх з науковим керівником або методистом кафедри. Підпис завідувача кафедри на титульній сторінці свідчить про допуск кваліфікаційної роботи магістра до її захисту в ЕК.

4.1 Вимоги до анотації

Анотація кваліфікаційної роботи магістра складається за формою, поданою в Додатку Г. У ній вказуються: відомості про виконавця роботи (прізвище та ініціали здобувача); назва магістерської роботи; спеціальність, за якою підготовлено роботу; назва магістерської програми; установа, де відбудеться захист; місто, рік захисту роботи; структура роботи, об'єкт

дослідження; у стислій формі основні ідеї та результати дослідження, перелік ключових слів.

Стисло подаючи основні результати дослідження, варто орієнтуватися на поставлені завдання; обов'язково мають бути зазначені пропозиції та рекомендації.

Перелік ключових слів (словосполучень) повинен відображати спрямованість виконаної роботи. Їх кількість має становити від 5 до 10. Ключові слова (словосполучення) записують у називному відмінку, одне слово від іншого відокремлюється комою.

Анотація подається двома мовами (українською та англійською) на одній сторінці формату А4, розміщується після титульної сторінки, проте не нумерується і не входить до загального обсягу роботи. Для розміщення анотації на одній сторінці інтервал та номер кегелю можуть бути змінені на менший, ніж у вимогах до оформлення тексту кваліфікаційної роботи магістра.

4.2 Вимоги до змісту

Зміст відображає складові частини роботи: вступ, розділи, підрозділи, пункти (якщо останні мають назву), висновки, список використаних джерел та додатки. Проти назви того чи іншого розділу виставляються номер сторінки, з якої він починається. Зміст обговорюється магістрантом із науковим керівником. Зразок оформлення змісту наведено у Додатку Ж.

4.3 Вимоги до вступу

У вступі (орієнтовний обсяг 2-3 стор.) до дипломної роботи студент повинен висвітлити такі питання в такій послідовності:

- наукове обґрунтування актуальності теми дипломної роботи;
- новизну обраної проблеми, ступінь її дослідження в економічній літературі та на практиці;
- мету дослідження;
- завдання дослідження, які повинні забезпечити досягнення поставленої мети;
- предмет та об'єкт дослідження;
- методи дослідження, основні методики та прийоми аналізу, які були використані при виконанні дипломної роботи;
- використані для написання роботи джерела інформації теоретичного і фактологічного характеру;
- практичне значення отриманих результатів та особистий внесок студента в розробленість проблеми;
- дані про апробацію, запровадження та публікацію результатів дослідження, якщо вони були;
- посилання на використаний пакет програм для аналізу на ЕОМ із зазначенням мети використання.

Структурні складові вступу (актуальність теми, мета роботи, завдання, об'єкт дослідження, предмет дослідження, методи дослідження, інформаційна база дослідження, структура роботи, публікації) оформлюють з абзацу та виділяють напівжирним курсивом.

Розглянемо основні елементи вступу більш детально.

Актуальність теми. Через критичний аналіз та порівняння з відомими вирішеннями проблеми, обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва, особливо на користь України. Відповідно до цього автор окреслює ті питання, яким він присвячує дослідження. Висвітлення актуальності не повинне бути багатослівним. Достатньо кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми.

Мета та завдання дослідження. Формулюють мету роботи та завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. **Мета дослідження** – це те, що має бути досягнуте у процесі виконання магістерської дипломної роботи. Це той науковий результат, який повинен бути отриманий наприкінці дослідження.

Формулювання мети дослідження зазвичай починається зі слів «удосконалити...», «обґрунтувати...», «виявити...» (методику, модель, критерії, вимоги, основи тощо), «проаналізувати і узагальнити досвід...», «виявити можливості використання чого-небудь у практиці...».

Сформульована мета дослідження визначає його завдання, які частіше за все виступають як часткові, порівняно самостійні цілі.

Завдання формулюються відповідно до плану дипломної роботи. Бажано вживати такі ключові слова щодо постановки завдань: *дослідити, визначити, з'ясувати, проаналізувати, оцінити, обґрунтувати, запропонувати, розробити, оптимізувати.*

Перелік завдань дослідження визначається послідовністю, що зумовлена внутрішньою його логікою.

Об'єкт і предмет дослідження. **Об'єкт дослідження** – це явище (предмет або процес), яке є причиною проблемної ситуації, внаслідок чого обирається для вивчення. Це та частина практики або наукового знання (якщо дослідження теоретичне), з якою магістрант має справу. Об'єкт завжди повинен знаходитися в галузі даної науки або процесу і не виходити за їх межі.

Предмет дослідження – це та сторона об'єкта дослідження, який розглядається в даній дослідницькій роботі. Один і той же об'єкт може слугувати предметом різних досліджень.

При час формулювання предмета дослідження потрібно знати, що він повинен співпадати з його темою або звучанням бути дуже близький до неї.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне й часткове. Предмет дослідження визначає тему дипломної роботи, назва якої вказується на титульній сторінці.

Методологія дослідження. Методологія дослідження залежить від предмета та об'єкта, спрямована на досягнення мети, поставленої в роботі.

Такими методами, наприклад, можуть бути логічні та емпіричні методи пізнання економічних механізмів, форм управління, методи порівняльного, факторного, проблемно-ситуаційного, статистичного, техніко-економічного аналізу, прогнозування економічних процесів та інше. Частіше за все, методологічні основи дослідження формуються приблизно так: «дослідження спиралося на концепцію....», «методологічною основою дослідження є...», «методологічною базою дослідження є...» та інше.

Методологічні основи проведеного дослідження слід вказувати обов'язково. Саме цей розділ апарату роботи показує рівень методологічної підготовки магістрантів, що є найважливішою якістю вченого. Ця обов'язковість обґрунтовується як етичними міркуваннями (вже існують розробки попередників), так і тією обставиною, що майже в кожній науці існують різні наукові школи, що розробляють часом ті ж проблеми, але з інших позицій. Тому магістрант, будуючи своє дослідження, повинен зайняти визначену позицію – які теорії, концепції він приймає за базові і обґрунтовує, чому він посилається в процесі аналізу літературних джерел.

Обов'язковим є застосування комп'ютерних програм для обробки й аналізу інформації.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження повинні бути наукові публікації та монографічні видання вітчизняних і закордонних учених, нормативно-законодавчі акти України та інших країн, матеріали наукових конференцій і досліджень, звіти та аналітичні матеріали відповідних державних органів, агентств, дані звітності банківських установ, офіційних статистичних збірників.

Наукова новизна одержаних результатів. Для формулювання наукової новизни (якщо вона присутня в роботі) рекомендується користуватися такими зворотами: «уточнено...», «узагальнено...», «доповнено...», «набуло подальшого розвитку...».

У роботах практичного спрямування зазначають **практичну цінність одержаних результатів**, тобто інформацію про те, яке значення буде мати магістерське дослідження.

Практична значущість магістерської дипломної роботи може виявитися: у публікації основних результатів дослідження в наукових виданнях; у наявності актів про впровадження результатів досліджень у практику; в апробації результатів дослідження на науково-практичних конференціях і симпозіумах; у використанні наукових розробок у навчальному процесі навчальних закладів; у наявності науково обґрунтованих методів і засобів удосконалення діяльності банків.

Особистий внесок здобувача. Кваліфікаційна магістерська робота є самостійно виконаним дослідженням. Усі розробки та пропозиції, що містяться в роботі, належать особисто автору.

Апробація результатів дослідження. Наводиться інформація про перелік конференцій, семінарів, круглих столів та інших наукових зібрань, де доповідалися результати дослідження.

Публікації. Наводиться інформація про публікацію результатів наукових досліджень студентів-магістрантів у межах виконання магістерської дипломної роботи.

А також дослідження містить опис структури та обсяг магістерської дипломної роботи.

Вищезазначені структурні компоненти слід виділити у вступі **жирним шрифтом** за окремими абзацами.

Наприклад: Актуальність теми дослідження.

Структура та обсяг роботи. Подається інформація про структуру роботи, кількість використаних джерел інформації, кількість додатків, загальний обсяг роботи, а також кількість таблиць та ілюстрацій.

4.4 Вимоги до першого (теоретичного) розділу

Даний розділ повинен включати 3 пункти.

У цьому розділі студент повинен розкрити свої науково-дослідницькі компетенції, обґрунтувавши теоретичні концепції, на яких будується його дослідження. Студент має ґрунтовно ознайомитися з теоретичними засадами обраної проблематики. На підставі цього він має дати критичний аналіз наукової думки з досліджуваної проблеми, проаналізувати різні теорії та погляди, зробити огляд відповідних наукових джерел, зокрема зарубіжних, висловити та обґрунтувати своє ставлення і довести свої поняття і категорії, вступаючи у дискусію з іншими авторами.

Дипломник формулює ті проблемні питання, які потребують вирішення. Це, у свою чергу, є основою для обґрунтування альтернативних пропозицій щодо усунення проблем і визначення найбільш доцільного способу їх розв'язання. У цьому ж розділі має бути проаналізована законодавча і нормативно-правова база з теми дипломного дослідження. На положення цього розділу опирається дослідження питань, винесених у наступні розділи.

Окремо в теоретичному розділі необхідно висвітлити тенденції розвитку предмета дослідження через макроекономічний огляд, показати місце предмета дослідження у розвитку банківської системи держави, виявлення основних проблем і негараздів, що спіткають національну банківську систему.

Також, важливе місце в даному розділі посідає обґрунтування методик аналізу визначених проблем, які будуть використовуватись у наступних частинах роботи. За допомогою цього інструментарію та загальновідомих сучасних прийомів і методів аналізу проводиться діагностика об'єкта дослідження під кутом зору обраної теми та визначаються наявні проблеми і причини їх виникнення. Автор має продемонструвати свою обізнаність з методами аналізу і на основі їх критичного огляду обґрунтувати вибір найпридатнішого для обраного напрямку дослідження.

Особливу увагу слід звернути на:

- якість і глибину теоретичного аналізу проблеми;
- наявність та якість критичного огляду літературних джерел;
- наявність наукової полеміки;
- етику цитування (посилання на використані джерела, у тому числі Інтернет);
- самостійність суджень і викладу матеріалу (наявність формулювання власної думки студента).

Отже, в цьому розділі передбачається висвітлення таких питань:

- економічна сутність, роль, значення і класифікація предмета дослідження для банківської системи загалом;
- класифікаційні ознаки предмета дослідження;
- правове регламентування щодо теми дослідження з обов'язковим поглибленим критичним розглядом норм чинного законодавства та виявлення невідповідностей і суперечностей, що призводять до проблем у банківській сфері;
- тенденції і проблеми розвитку предмета дослідження в контексті макроекономічного огляду.

Наприкінці першого розділу подаються **висновки до першого розділу**, де студент формує своє бачення предмета дослідження та підсумовує результати написання теоретичного розділу.

Рекомендований обсяг цього розділу: 15-20 сторінок.

4.5 Вимоги до другого (аналітичного) розділу

Даний розділ повинен включати 3-4 пункти.

У цьому розділі студент має показати здатність використання на практиці своєї аналітично-контрольної компетенції. Він повинен виконати ґрунтовний аналіз фактичного стану досліджуваної проблеми виключно на матеріалах конкретного банку чи іншої кредитної установи (бази практики, місця роботи).

У цьому розділі необхідно дати стислу характеристику головного банку, здійснити якісний та кількісний аналіз його діяльності, визначити його місце в банківській системі України, проаналізувати динаміку основних показників за 5 років з виявленням нинішніх тенденцій та зробити відповідні висновки.

Під час проведення якісного аналізу необхідно дати комплексну характеристику створення і розвитку головного банку, показати правові підстави для здійснення діяльності базового банку. Слід звернути увагу на: дату заснування банку та визначення основних засновників та акціонерів; організаційну форму й форму власності; членство в міжбанківських об'єднаннях, біржах, асоціаціях і міжнародних організаціях; ліцензії і дозволи на здійснення банківської діяльності; пакет банківських продуктів і послуг, які надаються; ринкову нішу та основних партнерів і конкурентів; філософію, місію, стратегічну мету і пріоритетні напрямки банку; філіальну мережу в

Україні; головних аудиторів; стан менеджменту та маркетингу тощо. Основні етапи розвитку головного банку доцільно подати в додатках.

У процесі проведенні кількісного аналізу необхідно дослідити окремі показники діяльності головного банку, зокрема активи, власний капітал, зобов'язання, фінансовий результат. Також доцільно висвітлити рейтингову оцінку й показати виконання економічних нормативів головного банку за останні роки (мін - 3 роки), рівня ліквідності, прибутковості та фінансової стійкості банку. У разі, якщо тема дослідження передбачає аналіз зазначених показників в основній частині, то розглядати їх у цьому пункті недоцільно. Інформаційним забезпеченням такого дослідження можуть бути матеріали з періодичних видань банківського спрямування.

Визначаючи місце головного банку в банківській системі України необхідно здійснити порівняльний аналіз діяльності банку як з банками групи, до якої належить сам банк згідно з класифікацією НБУ, так і з окремими показниками за банківською системою.

У розділі також треба всебічно проаналізувати предмет дослідження, який характеризує стан проблеми, що розглядається. Для цього необхідно:

- дослідити основні вихідні показники банківської діяльності в динаміці за 5 років та виявити їх тенденції;
- зробити загальний аналіз предмета дослідження на основі детального аналізу показників. Указаний аналіз передбачає використання методів структурного й системного, факторного та порівняльного аналізу із застосуванням принципів логіко-змістовного та економіко-статистичного дослідження. На основі аналізу досліджуваного матеріалу, особистих спостережень у момент практики і критичної оцінки практики банківської діяльності студент розкриває дійсне становище та особливо негативні сторони, причини недоліків;
- здійснити поглиблений аналіз стану предмета дослідження через використання для аналізу додаткової інформації із форм фінансової звітності, довідок та поза облікової інформації або за допомогою факторного аналізу впливу чинників на теперішній рівень показника;
- зробити аналіз впливу теперішнього рівня показника (показників) на фінансовий стан або на окремі показники діяльності головного банку в тих темах, де це доцільно.

За результатами аналізу обов'язково необхідно дати економічну оцінку, тобто з'ясувати основні тенденції, стан проблем у діяльності банку, визначити «вузькі місця» в діяльності банківської установи та намітити можливі резерви і напрямки покращення ситуації, зробити відповідні висновки.

Розділ має бути максимально насиченим фактичною інформацією (таблиці, графіки, діаграми, схеми), що відображають відповідні результати діяльності банку за останні 5 років.

Слід чітко розмежувати джерела походження використаної під час аналізу інформації: що запозичено з літератури, що одержано з документів банку, а які

дані здобуто за допомогою власних спостережень, експериментів, розрахунків, соціологічних опитувань тощо. Розділ завершується оцінкою одержаних результатів.

У даному розділі особливу увагу слід приділити таким аспектам:

- наявність, систематизованість і глибина особистого аналізу дипломником фактичної інформації про діяльність установи банку чи іншої кредитної установи;
- наявність і переконливість узагальнень та обґрунтованих висновків з аналізу, виявлення проблем і недоліків у діяльності установи банку чи іншої кредитної установи за темою дипломної роботи.

Досить важливим є те, щоб узагальнення теоретичних концепцій та висновки, сформульовані студентом на базі вивчення наукової літератури й викладені в першому розділі, були підтверджені конкретним практичним матеріалом у другому розділі. Якщо в роботі використовуються результати моделювання чи досліджень, що запозичені з підручників, наукових досліджень тощо, необхідно зробити відповідні посилання на дані джерела.

Другий розділ необхідно завершувати написанням **висновків до другого розділу**, у яких студент підсумовує результати проведеного аналізу діяльності банку чи іншої кредитної установи.

Рекомендований обсяг третього розділу: 20-30 сторінок.

4.6 Вимоги до третього (проектно-рекомендаційного) розділу

Даний розділ повинен включати мінімум 2 пункти.

Цей розділ вимагає від студента найбільших творчих зусиль, адже в ньому він має обґрунтувати свої пропозиції, спрямовані на досягнення мети, поставленої у вступі. Характер і зміст заходів, що пропонуються, повинні базуватися на аналізі, проведеному в першому та другому розділах дипломної роботи. Невід'ємною частиною обґрунтування запропонованих студентом рекомендацій є побудова економіко-математичної моделі.

Запропоновані рекомендації та інновації повинні містити розрахунково-кількісне обґрунтування.

Пропозиції студента щодо науково-практичного вирішення досліджуваної теми повинні відповідати критеріям оптимальності, цільової ефективності, практичної втіленості, мати інноваційний характер вирішення та базуватися на аналізі, проведеному в другому розділі.

Пропозиції можуть бути з найсучаснішого досвіду відомих банків світу (студент демонструє свою освіченість та світогляд), але якщо ця пропозиція зараз нездійсненна для об'єкта дослідження, треба обов'язково це пояснити (відсутність коштів, недосконалість законодавства, невідповідність кадрів, інфляція, нестабільність економіки та політики тощо), тобто студент демонструє реалізм мислення та знання проблем реального об'єкта.

У процесі розробки практичних рекомендацій варто акцентувати увагу на таких питаннях:

- логічності зв'язку заходів, що пропонуються для вирішення проблеми, із проведеним аналізом статистичних та фактичних матеріалів, що характеризують діяльність установи банку чи іншої кредитної установи;
- обґрунтуванню та розрахункам ефективності запропонованих рішень (якщо за цими рішеннями можна визначити економічний ефект, а якщо не можна, то обґрунтувати інші види ефективності);
- використанню зарубіжного досвіду в процесі проектування авторських пропозицій та рекомендацій.

За результати розрахунків та зроблені на цій основі висновки відповідальність несе студент – автор магістерської дипломної роботи.

У ході експериментальної перевірки наведених рекомендацій використовуються методи імітаційного моделювання, прогнозування та ін. При цьому бажано застосовувати інструментарій Microsoft Excel, пакети прикладних програм MathCAD, Comfar, Project Expert, бухгалтерського обліку та аудиту тощо. Обов'язковою умовою якісного виконання третього розділу є застосування сучасної комп'ютерної техніки, економіко-математичних методів і моделей, результатів наукових досліджень.

Після закінчення написання третього розділу студентом робляться **висновки до проектно-рекомендаційного розділу**, де студентом підбиваються підсумки та групуються практичні рекомендації, отримані в процесі написання третього розділу.

Рекомендований обсяг розділу - 20-25 сторінок.

4.7 Вимоги до висновків

Висновки є дуже важливою частиною дипломної роботи, адже вони підбивають підсумок усього дослідження й відображають досягнення дипломника. Тому члени ЕК їх ретельно вивчають і враховують під час оцінки дипломної роботи. Текст висновків має підтвердити здатність автора магістерської дипломної роботи успішно реалізувати поставлену мету та завдання.

Саме тут коротко наводяться найбільш важливі теоретичні положення, які містять:

- формулювання розв'язаної проблеми;
- оцінку результатів дослідження з точки зору відповідності меті дипломної роботи та поставленим у вступі завданням;
- елементи наукової новизни;
- пропозиції щодо вдосконалення досліджуваного напрямку діяльності організації, які було детально обґрунтовано в розділі 3.

У висновках не можуть з'явитися пропозиції, які не розглядалися в розділі 3.

Необхідно зауважити, що висновки й пропозиції повинні бути у всіх розділах дипломної роботи. Однак, якщо в інших розділах кожен висновок або пропозиція повинні обов'язково супроводжуватися розрахунками, посиланнями

на передовий вітчизняний або закордонний досвід, на результати спеціальних досліджень, то в заключній частині дипломної роботи студент стисло формулює результати аналізу й проектування, за необхідності вказуючи, у якому розділі міститься докладна аргументація.

Не допускається, щоб у «Висновках» студент розмірковував про питання, які він докладно не досліджував у попередніх розділах.

При цьому підсумковий результат, здобутий магістрантом і відображений у висновках, не повинен замінюватися простими висновками, які одержані в кожній главі, а повинен відображати те нове, суттєве, що є підсумковим результатом дослідження, яке виноситься на прилюдний захист та оцінку ДЕК.

Рекомендований обсяг висновків дипломного дослідження 4-6 сторінок.

Після висновків ***ставиться особистий підпис виконавця*** кваліфікаційної роботи магістра.

4.8 Вимоги до інформаційних джерел для написання кваліфікаційної магістерської роботи – списку використаних джерел

Список використаних джерел являє собою елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують і каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв тощо.

Інформаційними джерелами для написання магістерської дипломної роботи можуть стати:

1. Закони України, Постанови Кабінету Міністрів України.
2. Інструкції та нормативні акти міністерств і відомств, Національного банку України.
3. Наукова, навчально-методична, спеціальна література, видана українською або російською мовами.
4. Річні звіти комерційного банку.
5. Сторінки в мережі Інтернет.

Список літератури повинен включати тільки ті джерела, які використовувалися при виконанні дипломної роботи. Кожний запис у списку літератури починають з нового рядка та нумерують.

Перелік літературних джерел має бути достатнім (60-80 примірників) для більш повного розкриття теми та проведення критичного аналізу наявних публікацій з досліджуваних проблемних питань. Перелік літературних джерел може формуватися в алфавітному порядку або по мірі посилення в тексті магістерської дипломної роботи.

У ***додатки*** виноситься вся інформація допоміжного характеру, подана в текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної звітності і не увійшла до складу основної частини.

5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Кваліфікаційна робота магістра повинна бути виконана й оформлена з додержанням усіх технічних вимог до наукових робіт.

Мова роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність – логічна. Пряме переписування в роботі матеріалів із літературних джерел неприпустимо (крім наведених цитат).

Матеріал дослідження необхідно подати в послідовності, що визначена структурою кваліфікаційної роботи магістра.

До роботи додаються:

- заява;
- індивідуальне завдання;
- заява щодо самостійності написання письмової роботи та результати перевірки роботи на плагіат, де зазначається відсоток унікальності тексту з відповідною заявою (Додаток К);
- відгук наукового керівника (Додаток Л) ;
- зовнішня рецензія (Додаток М);
- реферат кваліфікаційної роботи магістра на електронному носії у форматі PDF для розміщення на сайті університету;
- текст кваліфікаційної роботи магістра на електронному носії у форматі PDF;
- подання (Додаток Н).

Завершена й оформлена належним чином робота обов'язково підписується на титульній сторінці автором та науковим керівником.

До ЕК можуть надходити додаткові матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаного дослідження:

- публікації за темою дослідження;
- сертифікати, що підтверджують участь у науково-практичних конференціях, круглих столах, семінарах;
- документи, що вказують на практичне застосування роботи, зокрема наряд-замовлення.

5.1 Загальні вимоги

Магістерська дипломна робота має бути виконаною й оформленою з додержанням усіх технічних вимог до наукових робіт. Дипломну роботу магістра опрацьовують у **тверду обкладинку**.

Кваліфікаційна робота друкується українською мовою на білому папері формату А4 (210х297 мм) комп'ютерним способом.

Поля мають такі розміри: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє і нижнє – 20 мм. Текст друкується шрифтом Times New Roman, кегель 14 розміру; міжстроковий інтервал – 1,5. Вирівнювання тексту здійснюють за шириною. У

межах таблиць можливе зменшення розміру шрифту та міжрядкового інтервалу. Абзацний відступ повинен бути однаковим по всьому тексту і дорівнювати 1,25 см.

Роздруковані на комп'ютері програмні документи (винесені в додатки) мають відповідати формату А4.

У роботі повинні бути чіткі лінії, літери, цифри й інші знаки. Усі лінії, літери, цифри й знаки повинні бути однаково чорними по всьому тексту. Помилки, описки й графічні неточності допускається виправляти підчисткою або білою фарбою й нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого зображення від руки. Виправлення повинне бути чорного кольору.

Друкарські помилки, описки, графічні неточності, які виявилися під час написання роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою та нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту (фрагмента рисунка) машинописним способом. Допускається наявність не більше двох виправлень на одній сторінці.

5.2 Структурні частини роботи

Текст основної частини поділяють на розділи, підрозділи, пункти та (за необхідності) підпункти.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» друкують великими літерами з вирівнюванням по центру сторінки, **виділяються жирним шрифтом**.

Заголовок розділу друкується великими літерами з вирівнюванням по центру сторінки (**без урахування абзацного відступу**). Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу по ширині сторінки. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Між назвами підрозділів та пунктів вільних рядків не залишають.

Відстань між заголовком (підрозділу, пункту) та текстом повинна дорівнювати двом міжрядковим інтервалам.

Розділи, підрозділи, пункти, підпункти слід нумерувати арабськими цифрами. Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять. Номер пункту складається з номера розділу і порядкового номера пункту, або з номера розділу, порядкового номера підрозділу та порядкового номера пункту, відокремлених крапкою. Після номера пункту крапку не ставлять.

Кожну структурну частину («ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ») **треба починати з нової сторінки**. Підрозділи в межах розділів не починають із нової сторінки.

Закінчення попереднього підрозділу та початок наступного відокремлюють двома міжрядковими інтервалами. Аналогічно оформлюються закінчення пунктів у межах підрозділів.

Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу, а також пункту й підпункту в нижній частині сторінки, якщо після неї відсутній текст або розміщено тільки один рядок тексту.

Не допускається розташування на одній сторінці одночасно і таблиці, і ілюстрації, якщо між ними відсутня текстова частина обсягом не менше 4 рядків.

Переліки, за потреби, можуть бути наведені всередині пунктів або підпунктів. Перед переліком ставлять двокрапку. Перед кожною позицією переліку слід ставити малу літеру української абетки з дужкою (за винятком літер г, є, з, і, ї, й, о, ч, ь), або, не нумеруючи – дефіс (–) (перший рівень деталізації). Для подальшої деталізації переліку слід використовувати арабські цифри з дужкою (другий рівень деталізації). Переліки першого рівня деталізації друкують малими літерами з абзацного відступу, другого рівня – з відступом відносно місця розташування переліків першого рівня.

У тексті роботи за необхідності зазначення назви банківської установи слід використовувати **офіційну назву банку**. Наприклад, не ПриватБанк, а АТ КБ «ПриватБанк», не банк Райффайзен, а АТ «Райффайзен Банк». Недоречно розривати аббревіатуру, що вказує на форму господарювання (АТ) та саму назву банку («Приватбанк», «Укрсиббанк» тощо), переносячи її на наступний рядок.

У тексті роботи слід використовувати однотипне позначення лапок – « », а символи «%» та «№» слід друкувати **окремо** від цифр.

Приклад оформлення основної частини роботи наведено нижче.

Матеріал повинен викладатися логічно й послідовно, у суворій відповідності із затвердженим раніше планом роботи. Найменування основних її розділів і відповідних підрозділів повинні бути чітко виділені в тексті та відповідним чином пронумеровані.

Варто уникати повторень, перевантаження тексту дипломної роботи цитатами. Водночас не допускається список літературних джерел без посилань на їхніх авторів. Використовуючи в тексті дипломної роботи цитат, запозичених із літературних джерел, цифр і фактів, точок зору різних учених, методів, описаних у літературі та ін., необхідно робити посилання на джерела, з яких узяті ці матеріали.

Зразок оформлення основної частини роботи

}

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ

1.1 Сутність поняття ефективності діяльності комерційного банку

На думку західних економістів, стабільний розвиток комерційного банку в довгостроковій перспективі повинно забезпечити формулювання глобальної стратегії банку і встановлення на її основі стратегічних цілей і завдань для всіх напрямків діяльності і структурних підрозділів банку.

Поняттю «ефективність» в англійській мові відповідають кілька термінів, що у фінансовій літературі трактуються так:

а) effectiveness – здатність досягати раніше визначені цілі (незалежно від того, якою ціною це було зроблено); **{Перелік починається з малої літери і закінчується крапкою з комою (;)}**

б) efficiency – оптимальне співвідношення витрачених ресурсів і отриманих результатів (незалежно від того, чи була досягнута поставлена мета);

в) effectuality – сполучення effectiveness і efficiency. Поняттю «ефективність» також відповідає термін performance, що позначає загальний стан організації, включаючи фінансові та нефінансові параметри, досягнутий рівень розвитку і перспективи [61, с.273].

Різноманіття існуючих трактувань терміну «ефективність» викликає питання про те, що саме варто розуміти під ефективністю взагалі й ефективністю діяльності комерційного банку зокрема.

Термін «ефективність» є багатозначним поняттям і відображає відношення різних аспектів діяльності: результату і витрат, результату і цілей, результату і потреб, результату і цінностей. [84, с.69-73].

Отже, проаналізувавши підходи щодо визначення терміна «ефективність» та поняття «ефективність банківської діяльності», можна виділити основні критерії ефективності банку: фінансові результати діяльності банку (дохід і прибуток), результативність (рентабельність), показники фінансового стану (стійкість, ліквідність, платоспроможність) досягнуті банком із урахуванням їх ціннісної або цільової значущості як для самого банку, так і для соціально-економічного середовища його діяльності.

1.2 (

як один із напрямків аналізу діяльності банку

Поява деяких ознак фінансової стабілізації на банківському ринку змінила умови діяльності комерційних банків. У результаті дії різних факторів, таких як жорстка бюджетна політика держави, криза ліквідності ряду ринків звузилися межі міжбанківських ринків кредитування, валютного ринку, форвардного тощо.

}
 }
 }

Два вільні рядки

до розділу 1

Два вільні рядки

Існує декілька способів зв'язку основного тексту роботи з описом джерела посилання. По-перше, використовується порядковий номер джерела, зазначений у списку використаної літератури. В основному тексті цей номер береться в квадратні дужки. Якщо потрібно зазначити і номер сторінки, останній також береться в квадратні дужки, *наприклад*: [25, с. 63]. По-друге, коли виконавець використовує цитати, необхідно посилання на джерела цих цитат визначити за допомогою знаків посилання – арабських цифр.

Якщо в роботі необхідно висловити становлення виконавця до окремих слів чи думок авторів цитованого тексту, то після них проставляється знак оклику чи знак питання, які беруть у круглі дужки. Студентам пропонується у процесі написання дипломної роботи використовувати ідіоми, перелік яких наведено в додатку П).

5.3 Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлюватися у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати змістовний заголовок, який розміщують під словом "Таблиця" над відповідною таблицею. Слово "Таблиця" і заголовок починають з великої літери. Підкреслювати заголовок не потрібно.

Таблиці повинні розміщуватися після посилання на них у тексті. Якщо в магістерській роботі більше 2 таблиць, то в посиланні на таблицю слово "таблиця" пишуть у скороченому вигляді, наприклад табл. 1.2. Усі таблиці дипломної роботи нумеруються послідовно в межах розділу, наприклад, таблиця 1.2. – друга таблиця першого розділу.

Номер таблиці розміщують у правому верхньому куті, вище назви таблиці. Кожна таблиця повинна мати назву, яка розміщується по центру сторінки, під номером таблиці.

Таблиця (номер)

Назва таблиці

Головка		Заголовки колонок
---------	--	-------------------

			Підзаголовки колонок	
Рядки				

Боковик (заголовки
рядків)

Графи (колони)

При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження таблиці» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження таблиці 1.2», при чому на першій сторінці має бути розміщено головку таблиці та не менше 2-х рядків. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку (або номери граф), у другому - боковик.

Якщо таблиця не переноситься, колонки (рядки) таблиці не нумерують.

Приклад побудови таблиці та її переносу на іншу сторінку:

Таблиця 2.1

Показники концентрації для ринку банківських послуг України
2019 – 2022 рр. , %

	Частка на ринку			Коефіцієнт концентрації
	Державні банки	Банки іноземних банківських груп	Банки з приватним вітчизняним капіталом	
01.01.2019	28,09	35,67	36,24	50,79
01.01.2020	51,85	34,79	13,36	52,01
01.01.2021	58,23	26,56	15,20	58,24
01.01.2020	59,71	28,48	11,82	59,69
<i>Продовження таблиці 2.1</i>				
01.01.2022	60,39	27,18	12,43	60,37

Джерело: розраховано автором за матеріалами [19]

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті «(табл. 2.1)» або «...як видно з таблиці 2.1» так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Після посилання та перед самою таблицею вказують джерело даних, за якими побудовано таблицю або після назви таблиці роблять посилання на літературне джерело у квадратних дужках. У повторних посиланнях на таблиці та

ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

У назві таблиці повинні бути вказані фактичні дані наведеного об'єкта. Після кожної таблиці обов'язково розташовують її детальний опис та аналіз даних, які вона містить. Усе це наводиться після таблиці, починаючи словами: “як видно із даних табл. 1.2. ...” і далі описується все, що видно з цієї таблиці. На основі даних таблиці виконавець має зробити аргументовані висновки щодо характеру діяльності об'єкта, який досліджується.

За текстом роботи розміщують тільки основні аналітичні таблиці, усі інші (інформаційні, допоміжні, розрахункові тощо) подають у додатках.

Якщо таблиця потребує розташування на альбомному форматі сторінки і займає всю її площу, виконують поворот таблиці на 90° проти годинникової стрілки разом із назвою, зберігаючи основні параметри сторінки (поля, нумерацію сторінок).

За логікою побудови таблиці її логічний суб'єкт або підмет (позначення тих предметів, які в ній характеризуються), розміщують у боковику, головці, чи в них обох, а не у прографці; логічний предикат, або присудок, таблиці (тобто дані, якими характеризується підмет) – у прографці, а не в головці чи боковику. Кожен заголовок над графою стосується всіх даних цієї графи, кожен заголовок рядка в боковику – усіх даних цього рядка.

Заголовок кожної графи в головці таблиці мусить бути по можливості коротким. Слід уникати повторів тематичного заголовка в заголовках граф, одиниці виміру зазначати в тематичному заголовку, виносити до узагальнювальних заголовків слова, що повторюються.

Боковик, як і головка потребує лаконічності. Повторювані слова тут також виносять в об'єднувальні рубрики; загальні для всіх заголовків боковика слова розміщують у заголовку над ним.

У прографці повторювані елементи, які стосуються до всієї таблиці, виносять у тематичний заголовок або в заголовок графи; однорідні числові дані розміщують так, щоб їх класи збігалися; неоднорідні – посередині графи; лапки використовують тільки замість однакових слів, які стоять одне під одним.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Розділяти заголовки і підзаголовки боковика і стовпців діагональними лініями не допускається.

Заголовки стовпців, як правило, друкують паралельно рядкам таблиці. За необхідності допускається перпендикулярне розміщення заголовків стовпців із поворотом тексту на 90° проти годинникової стрілки.

Розмір шрифту у таблицях повинен бути не більше 14 та не менше 10 кегля. Допускається використовувати одинарний міжрядковий інтервал, якщо це не ускладнює користування таблицею. Зазвичай у таблицях не використовуються абзацні відступи та виступи.

Не можна залишати рядки або колонки пустими, якщо вони не можуть бути заповнені, у них ставиться «-». Бажано не використовувати у головці та боковому таблиці символи: «%», «\$», «+/-» тощо, одиниці виміру слід писати повністю або з використанням загальноприйнятих скорочень: проценти, дол. США, тис. грн тощо. Якщо вся таблиця (або більше 60% таблиці) містить дані, що виражені в однакових одиницях виміру, можна зазначити такі одиниці після назви таблиці через кому.

5.4 Ілюстрації

Ілюструють дипломну роботу, виходячи із певного загального задуму, за ретельно продуманим тематичним планом, що допомагає уникнути ілюстрацій випадкових, пов'язаних із другорядними деталями тексту, запобігти невиправданим пропускам ілюстрацій до найважливіших тем. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації. Після кожної ілюстрації обов'язково розташовують її детальний опис або аналіз даних, які вона містить. За текстом роботи розміщують тільки основні ілюстрації, що виконані автором самостійно, усі інші (інформаційні, допоміжні, залучені з інших джерел, такі, що перевищують обсяги сторінки) подають у додатках.

Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів нижче рисунка. За необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підписувальний підпис).

Підпис під ілюстрацією зазвичай має три основних елементи:

- найменування графічного сюжету, що позначається скороченим словом «Рис.»;
- порядковий номер ілюстрації, який вказується без знака номера арабськими цифрами;
- тематичний заголовок ілюстрації, що містить текст із якомога стислою характеристикою зображеного.

Основними видами ілюстративного матеріалу в роботах є: креслення, технічний рисунок, схема, фотографія, діаграма, графік. Не дозволяється використовувати ксерокопії ілюстрацій та видавати їх за такі, що виконані автором самостійно за допомогою технічних засобів.

Не варто оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, у яких лише повторюється те, що міститься в підписі. У тому місці, де викладається тема, пов'язана з ілюстрацією, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках «(рис. 3.1)» або зворот типу: «...як це видно з рис. 3.1» або «... як це показано на рис. 3.1». Ілюстрації відокремлюють від тексту 1 інтервалом.

Окремо слід зупинитися на оформленні діаграм, виконаних за допомогою табличного редактора Ms Excel. Діаграми мають бути чорно-білими. Для всіх підписів використовують шрифт Times New Roman, легенду розміщують знизу.

Діаграми та легенди не беруть у рамки. Обов'язково позначають усі параметри діаграми та виводять на рисунок всі значення та позначення (одиниці виміру) за точками та осями діаграм.

Оскільки не можна використовувати кольорові діаграми, то для відокремлення окремих однорідних значень можна застосувати графічну штриховку.

Використовуючи методи прогнозування за допомогою MS Excel, на діаграму слід виводити лінію тренда, рівняння тренда, величину достовірності апроксимації R^2 та отримані прогнозні значення.

Приклад оформлення діаграм:

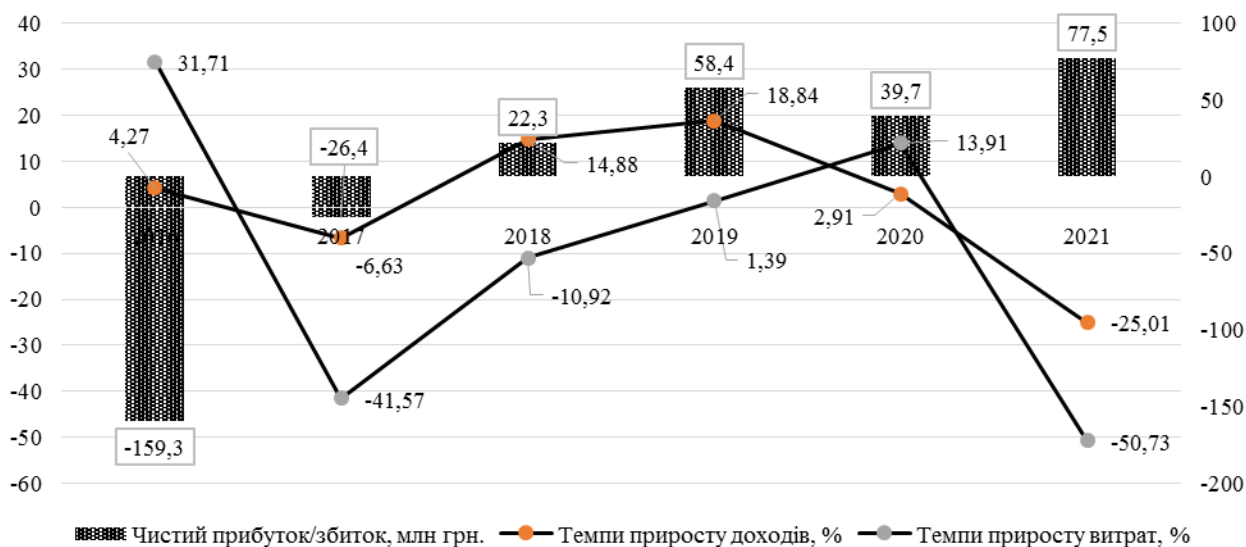

Рис. 2.3 Динаміка темпів приросту доходів та витрат банків України у 2016-2021 рр.

Джерело: систематизовано автором з використанням наукових джерел [13;14]

Якщо ілюстрація потребує розташування на альбомному форматі сторінки і займає всю її площу, виконують поворот рисунка на 90° проти годинникової стрілки разом із назвою, зберігаючи основні параметри сторінки (поля, нумерацію сторінок).

5.5 Формули

Формули в дипломній роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Наприклад:

Індекс Херфіндаля-Хіршмана визначається як сума квадратів ринкової частки в структурі банківської системи, що приходить на кожний банк:

$$HHI = \sum_{i=1}^n s_i^2, \quad (3.1)$$

де ННІ – індекс Херфіндаля-Хіршмана;

s_i – частка i -го банку на ринку;

n – кількість банків на ринку.

Використовуючи формули необхідно дотримуватися певних правил.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, у якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу та числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули повинні бути відокремлені від тексту. Вище і нижче кожної формули залишають інтервал, що становить не менше одного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його переносять після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (х).

Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна під одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

5.6 Переліки (списки)

Перерахування, за необхідності, можуть бути наведені всередині дипломної роботи, перед перерахуванням ставлять двокрапку. Перед кожною позицією перерахування варто ставити малу літеру українського алфавіту. Для подальшої деталізації перерахування варто використовувати арабські цифри з дужкою (другий рівень деталізації). Перерахування першого рівня деталізації друкують малими літерами з абзацного відступу, другого рівня – із відступом щодо місця розташування перерахувань першого рівня.

Наприклад:

- а) маркетингове дослідження;
- б) продуктова цінова політика:
 - першого роду;
 - другого роду.

Список вирівнюють як і основний текст (абзаци, відступи).

5.7 Додатки

У тексті дипломної роботи наводяться, як правило, найбільш важливі таблиці, схеми. Ілюстративний матеріал, що має допоміжний характер, таблиці з проміжними розрахунками, первинні документи й дані спеціальних спостережень, нормативні та довідкові матеріали можуть бути подані у вигляді

додатків і розміщуються після списку використаних літературних джерел. Усі додатки мають бути пронумеровані наскрізною нумерацією в порядку посилання на них у тексті роботи. Посилання на додатки у тексті обов'язкові. Перед додатками повинен бути аркуш зі словом “ДОДАТКИ”, розташованим посередині сторінки.

Для повноти сприйняття дипломної роботи до додатків доцільно вносити допоміжний матеріал:

- проміжні математичні доведення, формули та розрахунки;
- початкові (вихідні) дані;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- протоколи й акти випробувань, упровадження, розрахунки економічного ефекту;
- інструкції та методики, опис алгоритмів і програм розв'язання задач на ЕОМ;
- допоміжні ілюстрації.

Слід зауважити, що аналітичні таблиці та основні ілюстрації, що розкривають суть дослідження слід давати в основній частині роботи, а не в додатках.

Додатки можуть бути обов'язковими та інформаційними. Інформаційні додатки можуть бути рекомендованого або довідкового характеру.

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, додаток А, додаток Б і т.д. Слово "Додаток" з його порядковим номером розташовують у правому верхньому куті сторінки. Кожен додаток повинен мати тематичний (змістовний) заголовок, надрукований угорі жирним шрифтом малими літерами з першої великої відносно тексту сторінки. Ілюстрації, таблиці, формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка. Наприклад, рис. А.2. – другий рисунок додатка А, формула А.1- перша формула додатка А.

5.8 Оформлення списку та посилань на використані джерела

У процесі написання дипломної роботи студент повинен посилатися на джерела, матеріали або окремі результати, із яких розроблюються в роботі проблеми, завдання, питання, вивченню яких присвячена робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи, перевірити достовірність відомостей про цитування документа, забезпечують необхідну інформацію про нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли наявний у них матеріал, не включений до останнього видання.

Коли використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел із великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно

точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке є посилання в роботі.

Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1-7]...».

Коли в тексті роботи необхідно зробити посилання на складову частину чи конкретні сторінки відповідного джерела, можна наводити посилання у квадратних дужках, при цьому номер посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань.

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет потребує точного відтворення цитованого тексту, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, у якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців під час цитування допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) під час непрямого цитування (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо необхідно виявити ставлення автора роботи до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання.

Приклад:

Цитата в тексті оформлюється таким чином: «... незважаючи на пріоритетне значення мовних каналів зв'язку між діловими партнерами, ні в якому разі не можна ігнорувати найбільші канали передавання інформації [6, с. 29]».

Існує три способи складання списку використаних джерел:

I спосіб – список літератури складається в порядку появи посилань у тексті;

II спосіб – література подається у алфавітному порядку, іноземні джерела в кінці списку літератури.

Приклад оформлення списку літератури наведено у додатку Р.

6. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Завершена кваліфікаційна робота магістра перевіряється на плагіат. Порядок перевірки роботи на наявність плагіату регламентується Положенням «Про академічну доброчесність та порядок перевірки робіт на унікальність в ОНЕУ» від 30 серпня 2022 р. Відповідного до цього положення студент повинен подати комісії з малого захисту заяву, у якій він підтверджує факт відсутності запозичень у кваліфікаційній роботі магістра та факт його поінформованості за можливу відповідальність, а також довідку про унікальність тексту роботи (PrtScr результатів перевірки). Ці документи готуються за зразками, які містяться в Положенні.

Повністю оформлена та зареєстрована магістерська дипломна робота надається студентом на перевірку науковому керівнику для написання **відгуку**. Відгук складається науковим керівником згідно з установленим зразком (додаток Л). У відгуку на магістерську дипломну роботу науковий керівник висвітлює такі моменти:

- надає оцінку значенню обраного напрямку магістерського дослідження;
- оцінює самостійність та творчість студента у процесі виконання магістерського дослідження;
- визначає ступінь розкриття теорії дослідження;
- вказує на змістовність аналітичних досліджень предмета вивчення в магістерській роботі та визначає їх вплив на отримані результати;
- надає оцінку науковій новизні і пропозиціям та визначає можливість їх практичного використання в діяльності об'єкта магістерського дослідження;
- зазначає недоліки магістерської дипломної роботи та надає оцінку їх впливу на зміст магістерського дослідження;
- формує загальні висновки по магістерській дипломній роботі, розкриває її відповідність висунутим вимогам та висвітлює точку зору щодо допущення студента до захисту, у разі ухвалення позитивного рішення науковий керівник надає пропозицію стосовно присвоєння студентові кваліфікації магістра з банківської справи;
- проводить оцінювання магістерської дипломної роботи записом *"Дипломна робота рекомендується до захисту"*, а в разі негативної оцінки — *"Дипломна робота до захисту не допускається"*.

Формування висновку на магістерську дипломну роботу зобов'язує наукового керівника засвідчити своє рішення підписом на титульній сторінці роботи.

Підготовка реферату

До проходження попереднього (малого) захисту студент повинен підготувати реферат кваліфікаційної роботи магістра.

За структурою реферат кваліфікаційної роботи магістра складається з таких частин:

- титульна сторінка (Додаток С);
- загальна характеристика роботи;
- основний зміст роботи;
- висновки;
- анотації українською та англійською мовою.

На титульній сторінці реферату кваліфікаційної роботи магістра необхідно зазначити назву вищого навчального закладу, де відбудеться захист кваліфікаційної роботи, місто, рік захисту; назву структурного підрозділу (кафедри), за якою підготовлено роботу; ступінь вищої освіти, на здобуття якого виконана робота; спеціальність, назву магістерської програми; тему кваліфікаційної роботи, прізвище та ініціали здобувача, прізвище та ініціали наукового керівника.

Загальна характеристика роботи містить інформацію про: актуальність теми, мету дослідження, завдання дослідження (за пунктами плану), об'єкт та предмет дослідження, методи дослідження, інформаційну базу дослідження, структуру та обсяг роботи, публікації за темою дослідження. Назви всіх цих складових виділяють жирним курсивом.

Для подання інформації цієї складової частини реферату студент повинен скористатися вступом до кваліфікаційної роботи магістра. Надаючи загальну характеристику структури та обсягу роботи, необхідно зазначити повний обсяг роботи, кількість ілюстрацій та таблиць, кількість найменувань у списку використаних джерел, кількість додатків.

Основний зміст роботи стисло розкриває те, що досліджувалося студентом у розділах кваліфікаційної роботи магістра (узгоджується інформація із назвою підрозділів та переліком поставлених у вступі завдань). Обов'язково зазначається назва розділу.

Висновки – дублюють загальні висновки до роботи.

Анотація кваліфікаційної роботи магістра подається двома мовами.

Структурно інформація змістовної частини реферату подана в додатку Н.

Загальний обсяг реферату 4-6 сторінок. Реферат виконують шрифтом Times New Roman кегль № 14 через одинарний інтервал. Текст варто друкувати дотримуючись таких розмірів полів: верхнє, ліве і нижнє – 20 мм, праве – 10 мм. Мова реферату ідентична мові виконаної кваліфікаційної роботи.

Структурні частини реферату (ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ, ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ, ВИСНОВКИ, АНОТАЦІЯ) друкують великими літерами та розміщують по центру рядка. Крапку в кінці структурних частин не ставлять. Між назвою структурної частини і текстом лишають один вільний рядок. Назви всіх складових структурних частин (наприклад

актуальність теми, мета, публікації, назви розділів) виділяють жирним курсивом.

Нумерація сторінок реферату кваліфікаційної роботи магістра повинна починатися з титульної сторінки і бути наскрізною. Номер сторінки проставляють арабськими цифрами у правому верхньому куті (без крапки наприкінці). Титульну сторінку реферату включають до загальної нумерації сторінок, проте номер на титульній сторінці не проставляють.

Реферат зберігають на електронному носії у форматі PDF разом із текстом кваліфікаційної роботи». Реферат кваліфікаційної роботи магістра розміщується на офіційному сайті ОНЕУ.

Для попереднього обговорення («малого» захисту) магістерської роботи на кафедрі створюються комісії у складі 3 - 4 викладачів у кожній, виходячи з їх спеціалізації за напрямками наукових досліджень та дисциплін, що вони викладають. Графік засідань комісії, її склад та списки дипломних робіт, які розглядаються в різних комісіях, заздалегідь оприлюднюються на інформаційних дошках кафедри.

Дипломні роботи, подані на кафедру з порушенням установлених в оприлюдненому графіку термінів, до розгляду не приймаються.

Для попереднього, «малого» захисту магістерської роботи студентів слід подати такі матеріали:

- дипломну роботу.
- заяву (Додаток Б);
- бланк завдання (Додаток В);
- відгук наукового керівника (Додаток Л).

Результатом роботи комісії є звіт, який заслуховується на засіданні кафедри банківської справи. У звіті комісія висвітлює такі питання:

1. Рівень готовності студентів до захисту дипломної роботи в ДЕК.
2. Виявлення студентів, які мають типові проблеми в підготовці дипломної роботи.
3. Визначення причин, які призвели до появи студентів, що порушують терміни виконання магістерської дипломної роботи.
4. Розробка пропозицій стосовно впровадження заходів, які здатні сприяти завершенню студентами дипломної роботи та їх захисту в ДЕК.

Дипломна робота з рекомендацією комісії (Додаток В) з попереднього захисту - *"Дипломна робота рекомендується до захисту"*, передається на зовнішню рецензію.

Якщо висновок випускової кафедри є негативним *"Дипломна робота не рекомендується до захисту"*, оформлюється витяг з протоколу засідання кафедри, який в установленому порядку передається деканові факультету для ухвалення остаточного рішення щодо подальшого навчання або відрахування зі складу студентів.

Для надання незалежної експертної оцінки професійних компетенцій студента магістерська дипломна робота направляється на зовнішнє

рецензування. Направлення на зовнішнє рецензування видає кафедра банківської справи на основі рішення про допущення студента до захисту. Зовнішніх рецензентів призначає кафедра банківської справи. Рецензентами обираються досвідчені висококваліфіковані спеціалісти, що працюють у банківських установах або в представництвах НБУ, і які мають вищу базову освіту економічного спрямування.

Зміст зовнішньої рецензії (Додаток М) на магістерську дипломну роботу повинен висвітлити думку рецензента за такими напрямками:

- по-перше, наявність актуальності досліджуваної проблеми із висвітленням оцінки практичного дослідження предмета вивчення дипломної роботи;
- по-друге, змістовність позитивних моментів виконання дипломної роботи;
- по-третє, наявність недоліків або дискусійних питань у дипломній роботі;
- по-четверте, оцінка в дипломній роботі якості заходів, наведених пропозицій із визначенням їх практичної цінності для об'єкта дослідження;
- по-п'яте, загальний висновок за дипломною роботою з позиції рекомендації до захисту.

У кінці зовнішньої рецензії, яка складається в одному примірнику, ставиться оцінка та зазначається:

- посада і місце роботи зовнішнього рецензента;
- прізвище, ім'я та по - батькові зовнішнього рецензента;
- дата рецензування та підпис зовнішнього рецензента;
- печатка з місця роботи зовнішнього рецензента.

До захисту студент, який є виконавцем магістерської дипломної роботи, знайомиться зі змістом відгуку наукового керівника та зовнішньою рецензією і готує мотивовані відповіді на зазначені зауваження. При цьому ніякі виправлення або доопрацювання в роботі після написання відгуку науковим керівником і наданням зовнішньої рецензії не дозволяються. Якщо зовнішнім рецензентом дипломної роботи виставлена незадовільна оцінка, то завідувач кафедри банківської справи направляє її для додаткової перевірки і складання висновку одному з провідних членів професорсько-викладацького складу кафедри. Після підготовки висновку призначеним незалежним експертом (професором) кафедри банківської справи на магістерську дипломну роботу студента, на засіданні кафедри за участю наукового керівника і студента-дипломника ухвалюється остаточне рішення. Якщо кафедра банківської справи вважає за неможливе допустити магістерську дипломну роботу до захисту, то оформлюється витяг з протоколу засідання кафедри банківської справи, який надається деканові факультету.

За наявністю позитивної зовнішньої рецензії завідувач кафедри підписує рекомендацію про допуск дипломної роботи до захисту в ДЕК. Обов'язковим є подання дипломної роботи в *електронному вигляді на CD дисках, у форматі PDF*.

При цьому, без відгуку наукового керівника та зовнішньої рецензії на магістерську дипломну роботу, студент до захисту не допускається.

7. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Готуючись до захисту в ЕК студент-магістрант повинен ознайомитися з відгуком наукового керівника та зовнішнього рецензента, проаналізувати їх та підготувати відповіді на зазначені в них зауваження.

Заздалегідь до захисту студент готує доповідь, презентацію та роздатковий інформаційно-ілюстративний матеріал.

Під час підготовки доповіді варто врахувати таке:

по-перше, необхідно стисло обґрунтувати актуальність теми, визначити мету та завдання роботи, охарактеризувати предмет та об'єкт дослідження;

по-друге, викласти результати аналітичного дослідження, відмітити суть запропонованих заходів та обґрунтувати їх ефективність. Ці питання є основною частиною доповіді (на це рекомендується витратити не менше 70 % часу, відведеного для доповіді);

по-третє, на завершення необхідно відмітити, які із положень та розробок автора заслуговують на впровадження, подані до впровадження чи вже впроваджені на конкретних підприємствах.

Час виступу не повинен перевищувати 20 хвилин. Доповідь студента має бути стислою, конкретно з посиланням на поданий інформаційно-ілюстративний матеріал. Під час доповіді не варто переказувати вступ та зміст усіх розділів роботи, зупинятися на технічній стороні розрахунків.

Для демонстрації результатів проведеного дослідження готується презентація та роздатковий інформаційно-ілюстративний матеріал (для членів ЕК). Головне призначення роздаткового матеріалу – детально проілюструвати дослідження автора, тому необхідно вчасно посилатися на відповідний матеріал, акцентувати на ньому увагу членів комісії.

Структурними частинами роздаткового матеріалу є:

- %1 титульна сторінка, де зазначається назва кваліфікаційної роботи, її виконавець та науковий керівник, рік підготовки;
- %1 анотація на кваліфікаційну роботу;
- %1 зміст кваліфікаційної роботи магістра;
- %1 вступ до кваліфікаційної роботи магістра;
- %1 інформаційно-аналітичний матеріал (таблиці, рисунки, формули, які студент наводить для підтвердження результатів дослідження);
- %1 висновки до кваліфікаційної роботи магістра.

Анотація, зміст, вступ та висновки, що включаються до роздаткового матеріалу, повинні бути ідентичні тим, що містяться в роботі. Інформаційно-аналітичний матеріал (рисунки, таблиці), який студент наводить у роздатковому матеріалі та презентації, повинен бути тісно пов'язаний із текстом кваліфікаційної роботи магістра. Цей зв'язок забезпечується наявністю в тексті таких самих рис. і таблиць. Кількість інформаційно-ілюстративного матеріалу не лімітується, проте не може бути менше 6 найменувань. Нумерація таблиць та рисунків повинна бути наскрізною в межах роздаткового матеріалу, відповідно до посилань на них у доповіді студента. Подання на розгляд членам ДЕК інформаційно-ілюстративного матеріалу, що відсутній у роботі, – неприпустимо.

Структурно презентація має складатися з таких частин: титульний слайд; інформаційні слайди; завершальний слайд.

Основні вимоги щодо оформлення презентації:

- %1 дотримання єдиного стилю оформлення;
- %1 достатня кількість слайдів інформаційно-аналітичного матеріалу (не менше 8 таблиць та рисунків);
- %1 титульний слайд повинен відображати тему кваліфікаційної роботи магістра, прізвище магістранта та наукового керівника;
- %1 колір і розмір шрифту має бути підібраний таким чином, щоб усі надписи були чітко написані та придатні для читання на відстані;
- %1 не варто використовувати таблиці з великою кількістю даних, краще навести їх у формі діаграми чи графіка.

Захист магістерських робіт проводиться на відкритому засіданні Державної екзаменаційної комісії за участю не менше ніж половини її складу у присутності голови комісії. Графік роботи комісії затверджується наказом ректора університету. **Науковий керівник має бути присутнім на захисті.**

Порядок захисту кваліфікаційної роботи встановлюється «Положенням про порядок створення та організацію роботи ЕК в ОНЕУ».

Починається захист із доповіді студента, під час якої він звертається до ілюстративного матеріалу, коротко пояснюючи його зміст. Після завершення доповіді члени ЕК, а також фахівці, присутні на захисті, мають можливість поставити випускникові запитання для визначення рівня його спеціальної підготовки та ерудиції. Після відповіді на запитання слово надається голові ЕК для оголошення відгуку наукового керівника та зовнішньої рецензії.

Загальний час захисту кваліфікаційної роботи не повинен перевищувати в середньому 30 хвилин на одного студента.

Після обговорення підсумків захисту на закритому засіданні ЕК ухвалюється рішення. Рішення комісії оголошується головою ЕК у той же день. Після захисту кваліфікаційна робота передається на зберігання до архіву університету разом з електронним носієм тексту всієї роботи (починаючи титульним аркушем, завершуючи останньою сторінкою додатків) в одному файлі.

Після захисту магістерських робіт секретар комісії здає їх в *електронному вигляді на CD дисках* до бібліотеки (архіву), де вони реєструються і зберігаються у фонді магістерських робіт протягом 5 років, а потім списуються в установленому порядку. Магістерські роботи, що мають вагомe науково-практичне значення, можуть бути за пропозицією комісії рекомендовані ЕК для участі в конкурсі магістерських робіт чи оформлені у вигляді статей для надрукування в науковому збірнику університету. За магістерськими роботами зберігається статус авторського права.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Підсумкову, диференційовану за чотирибальною шкалою, оцінку кваліфікаційної роботи магістра визначає ЕК, її рішення є остаточним і оскарженню не підлягає. У процесі визначення оцінки враховуються змістовні аспекти роботи та якість захисту.

Змістовні аспекти роботи:

- актуальність обраної теми дослідження;
- спрямованість роботи на розробку реальних практичних рекомендацій;
- застосування при аналізі матеріалу комп'ютерних програм;
- глибина проведення дослідження;
- виявлений економічний ефект;
- інноваційний характер та оригінальність запропонованих рішень;
- ступінь самостійності проведення дослідження;
- якість оформлення роботи.

Змістовні аспекти роботи відображаються у відгуку наукового керівника, зовнішній рецензії, доповіді студента.

Якість захисту роботи:

- уміння стисло, послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження;
- здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди;
- загальний рівень підготовки студента, володіння культурою презентації;
- наявність якісно оформленого роздаткового матеріалу.

Оцінка кваліфікаційної роботи магістра виставляються з огляду на такі критерії:

Відмінно. Тему роботи розкрито творчо, вказано на історію питання, надано критичну оцінку основних проблем і розглянуто способи їх вирішення. Проведено аналіз практичного матеріалу з використанням комп'ютерних програм та економіко-математичних моделей. За результатами наукового дослідження виявлено економічний ефект (там, де це можливо) і запропоновано рекомендації щодо впровадження в практику. Оформлення роботи відповідає

встановленим вимогам. Доповідь студента і відповіді на запитання логічні, аргументовані та ілюструються роздатковим матеріалом.

Добре. Тему роботи розкрито, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру: у теоретичній частині поверхово зроблено аналіз літературних джерел, недостатньо використано інформаційні матеріали підприємства, яке аналізувалось, мають місце окремі зауваження в зовнішній рецензії та відгуку наукового керівника відносно змістовних аспектів роботи, доповідь логічна, відповіді на запитання членів ЕК, в основному, правильні, роботу оформлено відповідно до вимог.

Задовільно. Тему магістерської роботи, в основному, розкрито, але мають місце недоліки змістовного характеру: поставлені завдання, не розкривають мету роботи, у теоретичному розділі недостатній аналіз літературних джерел, в аналітичній частині є надлишок елементів описовості, добір інформаційних матеріалів не завжди обґрунтований, заходи і пропозиції, що містяться в третьому розділі, обґрунтовано непереконливо, відгук і рецензія містять зауваження, не всі відповіді на запитання членів ЕК правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення роботи.

Незадовільно. Розділи не пов'язані між собою. Відсутній огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконано поверхово, переважає описовість, пропоновані заходи випадкові, з аналізу не впливають, економічне обґрунтування неповне. Недбале оформлення роботи, відсутні ілюстрації до захисту. Відповіді на запитання членів ЕК неточні, неповні, невпевнені або відсутні.

Підсумкова оцінка виставляється за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до таблиці.

Оцінювання кваліфікаційної роботи магістра за ECTS

Види критеріїв за етапами виконання роботи	Короткий зміст окремих критеріїв	Кількість балів
I. Змістовні аспекти випускної роботи		
Відповідність виконаної роботи затвердженому завданню	рівень виконання поставлених завдань та розв'язання задач дослідження	5
Логічна послідовність і науковий стиль викладу матеріалу дослідження	володіння студентом літературною мовою і професійною термінологією, уміння логічно, аргументовано викладати результати досліджень і розробок, вдало використовувати графічний матеріал	10
Теоретична цінність отриманих результатів	глибина, всебічність і повнота викладення теоретичного матеріалу, відсутність прототипів роботи, відображення дискусійних питань	5
Повнота виконання аналітичної частини випускної роботи	загальний рівень опрацювання джерел, рівень узагальнення нинішніх теоретичних підходів, методів та методик, обґрунтованість висновків щодо узагальнення теоретичних положень теми	10

Практична цінність отриманих результатів	використання сучасних та оригінальних методів дослідження, рівень вірогідності й надійності аналітичного обґрунтування, глибина аналітично-діагностичного вивчення стану прояву проблеми дослідження	5
Повнота виконання розрахункової частини випускної роботи	відсутність помилок у розрахунках, актуальність зібраних та проаналізованих даних, обґрунтованість висновків щодо фактичного стану та перспектив розвитку проблеми, що вивчається, тощо	5
II. Організаційні аспекти підготовки дипломної роботи		
Додержання графіка виконання дипломної роботи		
Якість оформлення дипломної роботи	рівень додержання вимог щодо змісту та правил оформлення випускної роботи, своєчасність проходження малого захисту	10
Зовнішня рецензія на дипломну роботу	відсутність зауважень щодо сумлінності та якості виконання поставлених завдань, дисциплінованості	
III. Захист випускної роботи		
Наявність публікацій:		
На оцінку «відмінно» - 1 стаття (фахова), 1 тези доповіді		20
На оцінку «дуже добре» і «добре» - 1 стаття (фахова) або 2 тези доповідей		10
На оцінку «задовільно» - 1 тези		5
Розуміння теоретичних основ теми дослідження та знання нормативно-правових положень		5
Розуміння специфіки діяльності об'єкта дослідження		
Вільне володіння матеріалом		5
Здатність виявити та оцінити причини виникнення, наслідки та окреслити шляхи подолання проблем відповідно до теми дослідження		5
Якість підготовки супровідних матеріалів (презентації, роздаткового матеріалу)		5
Дотримання регламенту виступу		5
Повні, вичерпні відповіді на поставлені питання		5

Переведення 100-бальної шкали в національну та шкалу ECTS під час оцінювання кваліфікаційної роботи магістра

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS
Відмінно	90-100	A
Добре	82-89	B
	74-81	C
Задовільно	64-73	D

	60-63	E
Незадовільно	менше 60	FX

ДОДАТКИ

Додаток А

ЗАМОВЛЕННЯ на проведення наукового дослідження

за темою _____

із впровадженням результатів у виробництво.

Замовник _____
(керівник підприємства, організації, прізвище, ім'я, по батькові)

Виконавець _____
(прізвище, ім'я, по батькові студента)

Строк виконання замовлення _____

Замовник

Виконавець

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

(прізвище, ім'я, по батькові)

МП (підпис)

МП (підпис)

Додаток Б

Бланк заяви на кваліфікаційну роботу магістра

Завідувачу кафедри _____
(найменування кафедри)

(прізвище та ініціали зав. кафедри)

студента _____ групи _____
(назва факультету) (номер групи)

спеціальності _____

(назва спеціальності)

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

З А Я В А

Прошу закріпити за мною для захисту в Екзаменаційній комісії тему кваліфікаційної роботи магістра _____

(назва теми)

“ _____ ” _____ 202__ р.

Підпис _____

Ректорові університету

Клопотання про закріплення теми кваліфікаційної роботи магістра.

Керівником теми прошу затвердити _____
(науковий ступінь, вчене звання)

(прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника)

Завідувач кафедри _____
(найменування кафедри)

“ _____ ” _____ 202__ р.

Підпис _____

Бланк завдання на кваліфікаційну роботу магістра

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет _____

Кафедра _____

Освітній ступінь магістр

Спеціальність _____
(шифр та назва спеціальності)

Освітня програма _____
(назва освітньої програми)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

(підпис)

“ ____ ” _____ 202 ____ р.

**З А В Д А Н Н Я
на кваліфікаційну роботу магістра**

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

1. Тема роботи _____

(назва теми)

науковий керівник роботи _____
(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали)

затверджені наказом вищого навчального закладу від “ ____ ” _____
201__ року № ____.

Термін здачі студентом закінченої роботи “ ____ ” _____ 202__ р.

2. Вихідні дані до роботи: _____

3. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

4. Перелік графічного матеріалу. _____

(Продовження додатка В)

5. Дата видачі завдання “___” _____ 201__ р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Затвердження плану роботи		
2	Складання бібліографії		
3	Подання науковому керівнику: Розділ 1		
	Розділ 2		
	Розділ 3		
4	Здача закінченої роботи на кафедрі		
5	Захист роботи на кафедрі (малий захист)		

Студент

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Науковий керівник

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Рішення комісії про попередній (малий) захист кваліфікаційної роботи магістра від „___” _____ 202__ року

Члени комісії:

1. _____
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання, підпис)

2. _____
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання, підпис)

3. _____
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання, підпис)

Віза завідувача кафедри:

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

„___” _____ 20__ р.

Титульна сторінка кваліфікаційної роботи магістра

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра _____
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 202__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності _____
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного/наукового спрямування

(назва освітньої програми)

на тему: « _____ »
(назва теми)

Виконавець:

студент _____ факультету

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

(науковий ступінь, вчене звання)

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Анотація кваліфікаційної роботи магістра**АНОТАЦІЯ**

_____, «_____».
(прізвище та ініціали студента) *(назва кваліфікаційної роботи)*

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності ____ «_____» за магістерською програмою
(шифр та назва спеціальності)
 професійного/наукового спрямування «_____».
(назва освітньої програми)
 Одеський національний економічний університет. Одеса, 201__ р.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – _____.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти _____.

Проаналізовано _____.

Запропоновано _____.

Ключові слова: _____.

ANNOTATION

_____, «_____»,
(students surname and initials) *(work title)*

Thesis for Master degree in specialty ____ «_____»
(code and name of the specialty)
 under the master's program «_____».
(title of master program)
 – Odessa National
 Economics University. – Odessa, 201__.

Thesis consists of three chapters. Object of study is _____.

Thesis deals with theoretical aspects of _____.

Author analysis _____.

Keywords: _____.

Зразок оформлення змісту кваліфікаційної роботи магістра

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ	
 КОНКУРЕНТНОЮ ПОЗИЦІЄЮ БАНКІВ.....	9
1.1. Теоретичні підходи до визначення сутності конкурентної позиції банку.....	9
1.2. Характеристика чинників, що впливають на процес управління конкурентною позицією банків.....	19
1.3. Науково-методичні підходи до управління конкурентною позицією банків.....	29
Висновки до першого розділу.....	37
РОЗДІЛ 2. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ	40
 БАНКІВ УКРАЇНИ.....	
2.1. Аналіз сучасного стану розвитку банківського бізнесу.....	40
2.2. Аналіз показників конкурентоспроможності банків.....	48
2.3. Оцінювання конкурентної позиції банків за рівнем надійності банків	54
Висновки до другого розділу	60
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНИХ	
 ЗАСАД УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНОЮ ПОЗИЦІЄЮ	
 БАНКІВ УКРАЇНИ.....	62
3.1. Обґрунтування методичного підходу до визначення рівня конкурентної позиції банку.....	62
3.2. Кластерний аналіз поведінки банків на ринку банківських послуг щодо завоювання конкурентної позиції.....	68
Висновки до третього розділу	80
ВИСНОВКИ.....	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	89
ДОДАТКИ.....	96

Заява щодо самостійності написання кваліфікаційної роботи магістра

ЗАЯВА

щодо самостійності виконання письмової роботи

Я, _____,
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

студент (ка) факультету _____
(вказується факультет)

2 року магістерського рівня навчання, _____ групи спеціальності _____

_____ *(вказується шифр та назва спеціальності)*

даною заявою підтверджую, що моя кваліфікаційна робота магістра на тему:

« _____ »

(вказується назва теми кваліфікаційної роботи)

виконана самостійно і не містить елементів академічного плагіату (копіювання).
Усі запозичення з друкованих та електронних джерел мають відповідні посилання та цитування, оформлені відповідно до діючих правил.

Я ознайомлений (а) з діючим положенням «Про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування в письмових роботах студентів ОНЕУ», згідно з яким виявлення факту академічного плагіату (копіювання) є підставою для відмови у допуску кваліфікаційної роботи до захисту та застосування відповідних дисциплінарних стягнень.

Дата

Підпис

ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

на кваліфікаційну роботу магістра _____
 факультету _____
 спеціальність _____
 Освітня програма « _____ »

Тема роботи: « _____ »

1. Позитивні сторони

2. Недоліки

3. Основні рекомендації автора кваліфікаційної роботи та загальна сума економічного ефекту

4. Як проявив себе студент під час написання роботи (теоретична підготовка, знання практики, уміння вести самостійне дослідження, виконання графіка підготовки роботи)

5. Рекомендація роботи до захисту

Кваліфікаційна робота рекомендується до захисту в екзаменаційній комісії.

Науковий керівник:

 (науковий ступінь, вчене звання, посада)

 (підпис)

 (ініціали та прізвище)

_____.202__р.

РЕЦЕНЗІЯ
на кваліфікаційну роботу магістра
студента Одеського національного економічного університету

(прізвище, ім'я, по батькові)

факультету _____, **групи** _____

Тема кваліфікаційної роботи магістра: _____

Стисла характеристика розділів роботи: _____

Пропозиції, які вніс студент, рівень їх професійного обґрунтування та практичне значення: _____

Якість оформлення роботи: _____

Загальний висновок (чи підготовлений студент до самостійної роботи як фахівець): _____

Рекомендація роботи до захисту: Кваліфікаційна робота рекомендується / не рекомендується до захисту в Екзаменаційній комісії.

Рецензент:

(посада, місце роботи)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

_____ 201__ р.

М. П.

Бланк подання на кваліфікаційну роботу магістра**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ****ПОДАННЯ
голови Екзаменаційної комісії
щодо захисту кваліфікаційної роботи магістра**

Направляється студент _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

до захисту кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю _____

(найменування спеціальності)

на тему: _____

(назва теми)

Кваліфікаційна робота та рецензія наукового керівника додаються.

Декан факультету _____

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Довідка про успішність

_____ за період навчання на

(прізвище та ініціали студента)

факультеті _____ з 201__ року до 201__ рік повністю виконав(ла) навчальний план за спеціальністю з таким розподілом оцінок за:

національною шкалою: відмінно ____%, добре ____%, задовільно ____%;

шкалою ECTS: A ____%; B ____%; C ____%; D ____%; E ____%.

Секретар факультету _____

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Висновок про кваліфікаційну роботу

Кваліфікаційну роботу магістра розглянуто на «малому» захисті.

Студент _____ допускається до захисту даної

(прізвище та ініціали студента)

роботи в Екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____

(найменування кафедри)

(підпис)

(прізвище та ініціали завідувача)

Перелік рекомендованих до використання в дипломній роботі ідіом

- деякі автори вбачають...;
- у літературі уже вказувалося...;
- в економічній літературі існують дуже суперечливі судження з питання про те, чи варто відносити;
 - поширеним вважається уявлення про те, що...;
 - що ж стосується..., то...;
 - таким чином, є всі підстави вважати...;
 - водночас варто враховувати й іншу обставину, що звичайно не береться до уваги під час розгляду даної проблеми;
 - варто враховувати, що...;
 - викликає заперечення використання...;
 - у будь-якому випадку...;
 - у зв'язку з цим заслуговує на увагу...;
 - на жаль, облік... не ведеться;
 - серед економістів укоренилося уявлення...;
 - багато економістів дотримуються думки...;
 - низка інших пропозицій, заснованих на..., також виявилися недостатньо продуктивними;
 - відомо, що...; на думку одних...;
 - інші вважають...;
 - існує думка...;
 - в економічній літературі трапляються й інші тлумачення;
 - наведені міркування є доказом...;
 - це обмеження підсилюється в останні роки тенденцією зростання...;
 - усе це говорить про актуальність пошуку нових і розвитку сформованих аспектів проблеми (теорії питання);
 - це робить дуже корисним напрямок, пов'язаний із переосмисленням цілої низки економічних понять, із пошуком нових точок зору на...;
 - переконливим фактом (аргументом) на користь... може слугувати той факт, що запропоновані...;
 - із визнання доцільності впливає необхідність...;
 - це аж ніяк не знижує ролі...;
 - у підході до зазначеного питання не склалося єдиної точки зору;
 - не правильно було б спрощувати...;
 - характерною рисою є...;
 - поширена думка про те, що... не підтвердилося більш пізніми (останніми) дослідженнями;
 - нижче буде зроблена спроба обґрунтувати (довести)...;
 - в останні роки виявилися дві основні тенденції в...;

- менше варіантів виникає (є) під час...;
- інші технічні (організаційні, методологічні) складності є (виникають) при...;
- існують (є) такі пояснення того факту, що...;
- найбільш ефективним заходом усунення недоліків..., на нашу думку, є...; серйозним недоліком...; найбільша перевага...;
- добре зарекомендував себе метод...;
- однак вирішальним чинником є (стає)...;
- вище згадувалося про те... (відзначалося)...;
- підбиваючи підсумки, потрібно сказати (слід зазначити)...;
- у пошуку таких методів було б корисним...;
- така (дана) постановка питання вимагає, на наш погляд.

Зразок оформлення списку використаної літератури

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги (один-три автори)	Зверяков, М.І., Коваленко В.В., Сергєєва О.С. Управління фінансовою стійкістю банків: підручник. К.: «Центр учбової літератури». 2016. 520 с.
Підручники (п'ятьта більше авторів)	Герасимович А. М., Алексенко М. Д., Парасій–Вергуненко І. М. та ін. Аналіз банківської діяльності: Підручник. За ред. А. М. Герасимовича. вид. 2-ге, без змін. К.: КНЕУ. 2006. 600 с.
Навчальні посібники	Коваленко, В. В. Центральний банк і грошово-кредитна політика : навч. посібник.К.: Знання України. 2006. 326 с.
Монографії	Гагауз, В.М., Коваленко В.В., Кузнєцова Л.В. Управління забезпеченням банківських позичок: теоретичний та практичний аспекти: монографія.Харків: Діса плюс. 2016. 204 с. Кузнєцова Л. В., Андрєєва, Л.В. Жердецька та ін. Діяльність банків на кредитному ринку в умовах асиметрії інформації: монографія. За ред. д-ра екон. наук, проф. Л. В. Кузнєцової. Одеса: ОНЕУ. 2015. 290 с.
Статті з журналу	Коваленко В. В., Сергєєва О.С. Управління грошовими потоками банків на основі стрес-тестування ризиків, що ними генеруються. Фінанси України. 2015. №7. С. 57-74.
Інформація з Інтернету	Базельські основні принципи ефективного банківського нагляду URL: http://www.bank.gov.ua/Bank_supervision/BCP%20Core%20Principles_ukr%20.pdf . Кузнєцова, Л. В., Жердецька Л.В. Ціноутворення в банківській справі: підручник. 3-є вид., доп. та перероб. Одеса: Атлант. 2016. 378 с. URL: http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6035/1/96.pdf
Закони та нормативні акти (при використанні офіційних видань)	Про банки і банківську діяльність.Закон України, затверджений Верховною Радою України від 07.12.2000 №2121–III. URL: http://www.rada.gov.ua .
Внутрішні нормативно-правові акти банків	Про методику оцінки фінансового стану позичальника (юридичної особи) ПАТ КБ «Приватбанк»: положення, затверджене рішенням Правління ПАТ КБ «Приватбанк» від 14.03.2007 № 31.
Іноземні джерела інформації	Derkach J. Modern Approaches to the Determination of the Effectiveness of Foreign Exchange Operations of Banks. Eastern European Scientific Journal. 2016. P. 69-72
Словники	Енциклопедія банківської справи України. [ред. В. С. Стельмах]. Національний банк України. Інститут незалежних експертів. К.: Молодь: Ін Юре, 2001. 680 с.

Титульна сторінка реферату кваліфікаційної роботи магістра

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра _____
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності _____
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування

(назва освітньої програми)

на тему: « _____ »
(назва теми)

Виконавець:

студент _____ факультету

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

(науковий ступінь, вчене звання)

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ОДЕСА – 202_

**Структура змістової частини реферату кваліфікаційної роботи
магістра**

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми _____

Мета дослідження _____

Завдання дослідження:

- описати _____ ;
- дослідити _____ ;
- проаналізувати _____ ;
- запропонувати _____ ;
- обґрунтувати _____

Об'єкт дослідження _____

Предмет дослідження _____

Методи дослідження _____

Інформаційна база дослідження _____

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (____ найменувань) та ____-х додатків. Загальний обсяг роботи становить ____ сторінок. Основний зміст викладено на ____ сторінках. Робота містить ____ таблиць, ____ рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: _____ *(назва публікації)* // _____ *(назва видання, місце, рік).*

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні аспекти стратегічного розвитку підприємства*» розглянуто сутність стратегічного розвитку підприємства, види

стратегічного розвитку, фактори, які обумовлюють вибір відповідної стратегії розвитку підприємства.

У другому розділі «_____»
проаналізовано _____

У третьому розділі «_____»
запропоновано _____

_____.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. _____

_____.

2. _____

_____.

АНОТАЦІЯ

Іванов І. І. «Економічне обґрунтування стратегії розвитку підприємства (на прикладі ТОВ «С-Інжиніринг»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «_____» за магістерською програмою

(шифр та назва спеціальності)

професійного за спрямування «_____».

(назва магістерської програм)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 201__.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти _____

Проаналізовано _____

Запропоновано _____

Ключові слова: _____.

ANNOTATION

Ivanov I. "Economic justification the enterprise development strategies (on the example of "S-engineering")"

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty «_____» under the master's program

(code and name of the specialty)

«_____».

(title of master program)

– Odessa, 201__.

The work deals with the theoretical aspects _____

Author analysis _____

Keywords: _____.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до організації підготовки та захисту кваліфікаційної роботи на здобуття
освітнього ступеня магістра для студентів всіх форм навчання спеціальності 072
«Фінанси, банківська справа та страхування» освітньо-професійної програми
«Управління діяльністю банків на фінансовому ринку»

Укладачі: Вікторія Володимирівна Коваленко,
Олена Степанівна Сергєєва

Підписано до друку _____ Зам. _____
Формат паперу 60*84 1/16 обсяг 3.2 др. арк.
Тир. _____ прим. ОНЕУ м. Одеса, вул. Преображенська, 8